

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060102

DOM
2011-06-29
Stockholm

Mål nr
M 1067-11

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, miljödomstolen, deldom 2011-01-20 i mål nr M 3695-10, se bilaga A

KLAGANDE

Länsstyrelsen i Örebro län
701 86 Örebro

MOTPART

SAKAB AB, 556129-9537
692 85 Kumla

SAKEN

Ekonomisk säkerhet

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår länsstyrelsens överklagande och fastställer miljödomstolens deldom.

Dok.Id 956269

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen har yrkat att Mark- och Miljööverdomstolen ska ändra villkor 19 så att det läggs till att säkerheten ska bestå av garanti ställd av bank eller annat kreditinstitut.

SAKAB AB (bolaget) har bestritt bifall till länsstyrelsens yrkande.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Parterna har i huvudsak anfört följande.

Länsstyrelsen

För att en säkerhet ska godtas krävs enligt 16 kap. 3 § andra stycket miljöbalken att den är betryggande för sitt ändamål. I detta fall krävs en tillfredsställande långsiktig garanti för att efterbehandlingskostnaden ska täckas. Miljööverdomstolen har i två domar (den 24 november 2008 i mål nr M 617-08 och den 15 augusti 2010 i mål nr M 1678-09) kommit fram till att moderbolagsborgen inte uppfyller huvudsyftet enligt miljöbalken att skydda samhället från risken att behöva stå för kostnader för efterbehandling.

Miljööverdomstolen har i dessa domar bedömt att moderbolagsborgen inte är en betryggande form av säkerhet då den kräver kontinuerlig prövning av moderbolagets betalningsförmåga. Denna prövning, som liknar en kreditprövning, är inte rimlig att kräva att tillståndsmyndigheten gör. Det är en prövning som normalt genomförs av banker och kreditinstitut. En säkerhet ska vara enkel att realisera och utnyttja. Säkerheten ska vara en garanti för att efterbehandling ska kunna göras oberoende av verksamhetsutövarens ekonomiska situation.

Vid en moderbolagsborgen förändras situationen kontinuerligt. Vid en försäljning av ägarbolaget kan förutsättningarna för att utkräva säkerhet kompliceras. Åtaganden gällande avslutning och efterkontroll av deponier är ofta mycket långsiktiga ärenden. I detta fall gäller det en av Sveriges största deponier för farligt avfall.

I SAKAB AB:s fall är det SAKAB Sellbergs AB (556342-9199) som har gått in med moderbolagsborgen. SAKAB Sellbergs AB har enligt tillgängliga uppgifter inga egna anställda och ingen omsättning. SAKAB Sellbergs AB äger enligt uppgift från Göran Eriksson, vd i SAKAB AB och SAKAB Sellbergs AB, inga andra bolag än SAKAB AB. SAKAB Sellbergs AB lämnade den 15 december 2010 in en borgensförbindelse på 76,5 miljoner kr. Moderbolagsborgen i den form som SAKAB AB idag har är otillfredsställande då det bolag som har gått i borgen för SAKAB AB, d.v.s. SAKAB Sellbergs AB, inte har några andra tillgångar än bolaget SAKAB AB. Länsstyrelsen anser inte att det är rimligt att som tillsynsmyndighet fortlöpande bedöma SAKAB Sellbergs AB:s betalningsmöjlighet för det fall moderbolagsborgen skulle behöva användas.

Bolaget

Miljööverdomstolens dom den 24 november 2008 i mål nr M 617-08 behandlar frågan om tillståndsmyndighetens prövning av den ekonomiska säkerheten. Länsstyrelsen har dock anfört att det inte är rimligt att som tillsynsmyndighet fortlöpande bedöma SAKAB Sellbergs AB:s betalningsmöjlighet. I nu aktuellt fall har förslaget till konstruktion av säkerhet i enlighet med 16 kap. 3 § miljöbalken prövats av tillståndsmyndigheten som inte funnit tillräckliga skäl att ändra typen av säkerhet för deponin. Bolaget anser inte att det är relevant att likställa tillsynsmyndighet och tillståndsmyndighet i denna fråga, eftersom dessa två typer av myndigheter har olika roller när det gäller bolagets verksamhet.

Miljööverdomstolens dom den 15 augusti 2010 i mål nr M 1678-09 behandlar en helt annan konstruktion av säkerhet än den som nu är aktuell.

Genom den nuvarande lydelsen av 16 kap. 3 § miljöbalken har det öppnats upp för olika former av ekonomiska säkerheter jämfört med tidigare, så länge de skyddar samhället från att svara för återställningskostnader, uppfyller kraven för skydd vid gäldenärens konkurs och är tillgänglig för tillsynsmyndigheten.

Bolaget anser dels att en säkerhet i form av moderbolagsgaranti uppfyller de kriterier som gäller för säkerheter enligt 16 kap. 3 § miljöbalken, dels att de domar som länsstyrelsen hänvisar till inte är relevanta i sammanhanget.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Tillstånd till en verksamhet som omfattar deponering av avfall får enligt 15 kap. 34 § miljöbalken meddelas endast om verksamhetsutövaren för fullgörandet av de skyldigheter som gäller för deponeringsverksamheten ställer säkerhet enligt 16 kap. 3 § eller vidtar någon annan lämplig åtgärd för sådant säkerställande.

Enligt 16 kap. 3 § första stycket får tillstånd enligt miljöbalken för sin giltighet göras beroende av att den som avser att bedriva verksamheten ställer säkerhet för kostnaderna för det avhjälpande av en miljöskada och de andra återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda. En säkerhet ska enligt andra stycket godtas om den visas vara betryggande för sitt ändamål. Säkerheten ska enligt tredje stycket prövas av tillståndsmyndigheten.

Högsta domstolen har i dom den 1 juni 2011 i mål nr T 5420-08 uttalat att tillståndsmyndigheten vid sin tillståndgivning i allmänhet inte har anledning att bestämma vilken form säkerheten ska ha. Den frågan bör enligt Högsta domstolen i stället normalt lämnas öppen så att tillståndshavaren kan välja form när han genom tillståndsvillkoren fått klart för sig hur stor säkerheten ska vara och när den ska ställas. Huruvida den form tillståndshavaren väljer är godtagbar får prövas av tillståndsmyndigheten i samband med prövningen enligt 16 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken av om säkerheten är betryggande.

Mot bakgrund av Högsta domstolens avgörande finns det inte skäl att i det här fallet redan vid tillståndsprövningen ange en specifik form av säkerhet i villkor 19, och därigenom utesluta att exempelvis en borgen från SAKAB Sellbergs AB eller något annat bolag inom E.ON-koncernen kan komma att utgöra en godtagbar säkerhet. Sedan bolaget ställt säkerheten ankommer det på mark- och miljödomstolen att bedöma om säkerhetens form är godtagbar och om säkerheten är betryggande. Det åligger vid den prövningen bolaget att presentera den utredning som krävs för att domstolen ska kunna bedöma om säkerheten kan godtas (jfr prop. 2006/07:95 s. 109).

Länsstyrelsens överklagande ska därför avslås och miljödomstolens deldom fastställas.

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen

DOM

M 1067-11

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2011-07-27

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Ulla Bergendal och Rose Thorsén, referent, tekniska rådet Anna-Lena Rosengardten, och tf. hovrättsassessorn Olof Danielsson. Enhälligt.

Föredragande har varit Erik Ludvigsson.

NACKA TINGSRÄTT
Miljödomstolen

DELDOM
2011-01-20
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 3695-10

SÖKANDE

SAKAB AB, 556129-9537
692 85 Kumla

SAKEN

Ändring av tillstånd till miljöfarlig verksamhet
Avrinningsområde: 121; x:6555000, y:1469930; Karta 10F SV; Avd V; Blad 2

DOMSLUT

Tillstånd

Miljödomstolen lämnar, under förutsättning att det inte står i strid med gällande planbestämmelser, SAKAB AB tillstånd enligt 9 kap 6 § miljöbalken till följande ändringar av tidigare meddelat tillstånd för verksamheten vid bolagets anläggning i Norrtrorp, Kumla kommun:

- Deponeringen av tidigare tillståndsgivna avfallstyper till tillståndsgiven deponi får uppgå till totalt högst 2 162 000 m³. Deponering av avfall skall ske enligt redovisad deponeringsplan och höjden för deponin får uppgå till högst +94,0 m.ö.h.
- Uppförande och drift av en vattenreningsanläggning inklusive mottagnings- och lagringsanläggning för behandling av högst 40 m³ vattenhaltigt avfall per timme samt avledning av renat vatten till befintligt vattenreningsverk samt avledning av cirka 50 000 m³ renat vatten per år direkt till recipient.
- Uppförande och drift av en anläggning för utlakning av utlakningsbara ämnen från högst 30 000 ton avfall per år. I anläggningen får askor från förbränning och rökgasreningsprodukter samt efter anmälan till tillsynsmyndigheten andra typer av avfall med lättlakbara föroreningar behandlas.

Dok.Id 204912

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: nacka.tingsratt@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00

- Uppförande och drift av en ny inmatningsbunker med tillhörande förbehandlingsanläggningar till förbränningsanläggningen WTE2.
- Uppförande och drift av en termisk avdrivare med tillhörande för- och efterbehandlingsanläggningar för behandling av maximalt 30 000 ton avfall per år.
- Avledning av gaser från termisk avdrivare till någon av de två befintliga förbränningsanläggningarna om gaserna behöver destrueras genom förbränning alternativt rening av gaserna genom filtrering före utsläpp till luft.
- Uppförande och drift av en mottagningsstation för avfall från industrier och andra kunder.

Tid för idrifttagning av lovgivna anläggningar

Driften i ovan tillståndsgivna anläggningar ska ha satts igång senast inom fem år från laga kraftvunnen dom.

Uppskjutna frågor

Miljödomstolen uppskjuter i avvaktan på ytterligare utredning fastställandet av villkor för utsläpp till luft och erforderliga skyddsåtgärder för att begränsa sådana utsläpp samt andra eventuella störningar för miljön från lakningsanläggningen.

U1. Miljödomstolen ålägger bolaget att redovisa genomförda lakningar av askor och rökgasreningsprodukter och vidtagna utsläpps begränsande åtgärder i processen samt skyddsåtgärder för begränsning av utsläppet till luft och andra erforderliga skyddsåtgärder. Bolaget skall genomföra utredningen i samråd med tillsynsmyndigheten och senast inom ett år efter drifttagning av anläggningen till miljödomstolen redovisa föreskriven utredning inklusive förslag till slutliga villkor.

Villkor

För tillståndet gäller i tillämpliga delar de tidigare föreskrivna villkoren 1 – 15, 17, 18 och 20 - 22 samt efter ändring av de tidigare föreskrivna villkoren 16, 19 och 23 följande villkor.

16. Utöver de regler som generellt gäller för deponering av avfall i förordning och föreskrift, skall avfall som deponeras vara kemiskt och fysiskt stabilt och i allt väsentligt av oorganisk natur. Innehållet av organiska föroreningar mätt som TOC (Totalt Organiskt Kol) i avfallet får vara högst 6 % baserat på torrsubstans.
19. Bolaget skall hos länsstyrelsen ställa säkerhet (S) för kostnader för sluttäckning (Sk) och efterbehandling (EBk) av deponin.

Säkerhetens storlek skall beräknas för varje kalenderår enligt följande formel.
$$S = EBk + Sk; \quad Sk = 245 \times (DY1 + DY2).$$
$$DY1 = \text{Ianspråktagen men ej sluttäkt deponiyta per den 30 oktober det aktuella året.}$$
$$DY2 = \text{Bedömd tillkommande deponiyta vid deponering av 85 000 ton avfall under kommande år.}$$

EBk har nu beräknats till 13,92 Mkr och sluttäckningskostnaden per kvadratmeter har nu beräknats till 245 kr. Dessa belopp skall årligen räknas upp efter ändringar i förhållande till KPI (oktober 2010 som basmånad). Bolaget skall senast den 15 november varje år inkomma till länsstyrelsen med underlag för beräkning av säkerheten för nästkommande år. Vid oenighet mellan länsstyrelsen och bolaget skall tvistig fråga hänskjutas till miljödomstolen.

23. Vatten som kan vara förorenat p.g.a. den verksamhet som bedrivs inom anläggningen skall samlas upp och behandlas. Föroreningsinnehållet i vatten som behandlats i nuvarande respektive nya vattenreningsverket och som släpps till recipient får inte överskrida följande riktvärden* som månadsmedelvärden respektive momentanvärden.

	Månadsmedelvärde	Momentanvärde
Bly	0,1 mg/l	
Kadmium	0,05 mg/l	
Koppar	0,1 mg/l	
Krom	0,1 mg/l	
Kvicksilver	5 µg/l	
Nickel	0,5 mg/l	
Zink	0,5 mg/l	
TOC*	75 mg/l	
CN _{fr}		0,1 mg/l
Oljeindex	10 mg/l	

*TOC i vatten från invallningar och dylikt som utgörs av naturligt organiskt material i form av humus och mulnande löv etc. får dock efter analys släppas till recipient även om halterna är högre.

pH och konduktivitet i utgående vatten får som riktvärde* inte överskrida följande värden:

pH min	6,5
pH max	8,5
Konduktivitet	1 200 mS/m

Det årliga utsläppet av totalkväve får som gränsvärde inte överskrida 12 000 kg. Det totala utsläppet av kvicksilver till vatten får inte överskrida 0,25 kg/år.

*Med riktvärde avses ett värde, som om det överskrids, medför skyldighet för tillståndshavaren att vidta åtgärder så att värdet kan innehållas.

Miljödomstolen överlåter med stöd av 22 kap 25 § miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att besluta om åtgärder för begränsning av luktstörningar

- från hantering av animaliskt avfall
- från nya vattenreningsanläggningen
- från lakningsanläggningen

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljödomstolen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

YRKANDE

SAKAB AB (bolaget) ansöker i enlighet med 9 kap 6 § miljöbalken om förändring av gällande tillstånd till miljöfarlig verksamhet för bolagets anläggning inom fastigheten Norrtorp 5:3, Kumla kommun, Örebro län. Bolaget yrkar följande ändring av gällande tillstånd:

- Ökning av totala mängden avfall på redan tillståndsgiven deponiyta från totalt 1 725 000 m³ till totalt 2 162 000 m³ avfall.
- Ökning av maximala höjden för deponin från +83,5 m till maximalt +94,0 m.ö. h.
- Deponering av avfall enligt den deponeringsplan som bifogats denna ansökan.
- Uppförande och drift av en ny vattenreningsanläggning, med tillhörande mottagnings- och lagringsanläggningar och behandling av maximalt 40 m³ vattenhaltigt avfall per timme och från denna anläggning utsläpp av renat vatten till befintligt vattenreningsverk eller direkt till recipient, varav maximalt 50 000 m³ renat vatten per år direkt till recipient.
- Uppförande av en anläggning för utlakning av utlakningsbara ämnen ur askor från förbränning och rökgasrening samt från andra typer av avfall med lättlakbara föroreningar och behandling av maximalt 30 000 ton avfall per år i anläggningen.
- Uppförande och drift av en ny inmatningsbunker med tillhörande förbehandlingsanläggningar till förbränningsanläggningen WTE2.
- Uppförande av en termisk avdrivare med tillhörande för- och efterbehandlingsanläggningar, och behandling av maximalt 30 000 ton avfall per år i anläggningen.

- Avledning av gaser från termisk avdrivare till någon av de två befintliga förbränningsanläggningarna om gaserna behöver destrueras genom förbränning alternativt rening av gaserna igenom filtrering före utsläpp till luft.
- Uppförande av en mottagningsstation för avfall och vid denna station ta emot avfall från industrier och andra kunder.
- För ovan angivna anläggningar har bolaget yrkat drifttagningstiden fem år efter lagakraftvunnen dom medan utökningen av deponihöjden ska få ske enligt deponeringsplanen.

Bolaget har slutligen yrkat att nuvarande villkor ska ändras enligt följande:

Ändring av villkor 16 så att meningen: ”Innehållet av organiska föroreningar i avfallet får vara högst 5 %, mätt som TOC (Totalt Organiskt Kol)” ersätts av: ”TOC-halten får vara högst 6 % baserat på torrsubstans.”

Ändring av villkor 19 så att meningen: ”EBk har nu beräknats till 28 Mkr och sluttäckningskostnaden per kvadratmeter har nu beräknats till 734 kr” ersätts av ”EBk har nu beräknats till 13,92 Mkr och sluttäckningskostnaden per kvadratmeter har nu beräknats till 245 kr.”

Villkor 23 ändras så att villkoret gäller både ”det äldre vattenreningsverket och/eller den nya vattenreningsanläggningen”.

Bolaget har vidare yrkat följande provotidsförordnande för planerad lakningsanläggning:

Bolaget ska under provotiden utreda vilka utsläpp till luft som förekommer från processen samt vilket behov av rening av dessa som finns och hur rening ska ske. Bolaget ska dessutom utreda vilka andra eventuella skyddsåtgärder som kan behöva föreskrivas. Utredningen, som ska genomföras i samråd med Länsstyrelsen, ska

lämnas till Miljödomstolen senast ett år efter det att en fullskaleanläggning tagits i drift.

TIDIGARE PRÖVNING

Miljödomstolen vid Stockholms tingsrätt lämnade genom en deldom den 13 juni 2003 i mål M 371-02 Sydkraft SAKAB AB tillstånd enligt 9 kap 6 § miljöbalken (1998: 808), till verksamhet gällande huvudsakligen mottagning, mellanlagring, behandling och deponering av avfall vid bolagets anläggning i Norrtorp, Kumla kommun.

Tillståndet avser följande avfallsslag och mängder

	ton/år
Våtkemisk behandling	10 000
Stabilisering, solidifiering och deponering av avfall med en kvicksilverhalt mellan 100 och 3 000 mg/kg TS. Som kvicksilver	1
Annan behandling av kvicksilverhaltigt avfall	3 500
Förbehandling av PCB-avfall	500
Förbehandling av annat avfall utan mängdbegränsning	
Behandling genom termisk avdrivning, jordtvätt och eller biologisk behandling av förorenade jordmassor och annat oorganiskt avfall	50 000
Indunstning av förorenat vatten	40 000
Förbränning av farligt avfall, verksamhetsavfall och hushållsavfall med de EWC-koder som återges i bil 1	200 000
Deponering av avfallstyper som framgår av ansökan jämte bilagor totalt ca 1 725 000 m ³ , varav högst som genomsnitt per år under två på varandra följande år	85 000

Tillståndet omfattar även.

- Mellanlagring av sammanlagt högst 150 000 ton avfall i avvaktan på behandling, deponering eller borttransport.
- Deponeringsverksamheten i enlighet med av länsstyrelsen fastställd deponeringsplan till en höjd av 16,5 m över marknivån (+83,5 m).
- Tillstånd till uppförande och drift av tidigare tillståndsgivna anläggningar för termisk avdrivning och rökgaskondensering med tillhörande vattenrening samt

att igångsättningstiden för dessa anläggningar flyttas fram till före utgången av år 2005 respektive före utgången av år 2007.

Genom en dom den 27 februari 2008 i mål M 6179-07 senarelades drifttagningstidpunkten för rökgaskondenseringsanläggningen till före utgången av år 2011.

Villkor

Sedan i deldomen uppskjutna frågor avgjorts samt vissa villkor ändrats gäller följande slutliga villkor.

1. Om inte något annat anges nedan skall verksamheten - inbegripet åtgärder för att minska vatten- och luftföroreningar och andra störningar för omgivningen - bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget har uppgett eller åtagit sig i denna ansökan. Vid projekteringen av anläggningarna för kondensering av rökgaser skall bolaget samråda med Länsstyrelsen i Örebro rörande detaljutformning och skyddsåtgärder.

Hantering, lagring mm

2. Spill från lossning, hantering och rengöring skall omhändertas så att risken för störningar för människors hälsa och miljön minimeras.
3. Hantering och förvaring av avfall som skall behandlas och restprodukter från behandlingen skall ske så att risken för spridning av föroreningar och lukt till omgivningen minimeras. Normalt skall hantering och förvaring ske på tätad yta. Förorenade jordar, impregnerat virke, slagg och andra typer av avfall där risken för utlakning av föroreningar är liten, får dock förvaras på hårdgjord yta. Flytande avfall skall förvaras inom tät invallning som rymmer den största behållarens hela volym samt 10 % av övriga behållares sammanlagda volym. Avfall i form av styckegods (fat, kartong, IBC-behållare mm) skall lagras under tak eller tät presenning. Detta gäller inte behållare i tillfälliga lager eller avfall som lagras kortare tid än en vecka vid behandlingsplatsen. Avfall som skall deponeras eller annat avfall i bulk skall förvaras i tält eller under pre-

senning. Detta gäller inte förorenade jordar, impregnerat virke, plast, slagg och andra typer av avfall där risken för urlakning av föroreningar är liten. Förorenat yt- och dräneringsvatten från områden där avfall och restprodukter ska avledas för behandling.

4. Gods och restprodukter, som kan vara kontaminerade med föroreningar, skall, innan de lämnar anläggningen, genomgå kontroll och frisläppningsförfarande. Om föroreningshalterna i förorenade jordmassor understiger de nivåer som anges som Mindre Känslig Markanvändning (MKM) i Naturvårdsverkets rapport 4638 och rapport 4889 får massorna nyttiggöras inom anläggningen. Om MKM-värden saknas för betydande föroreningar i vissa jordmassor får tillsynsmyndigheten avgöra hur de behandlade massorna skall omhändertas. Avfall som uppfyller kriterierna för avfall som får deponeras på deponier för inert avfall får användas som konstruktionsmaterial inne på anläggningen. Tillsynsmyndigheten får föreskriva kriterier för friklassning.
5. Tillsynsmyndigheten får föreskriva att avgaser från verksamheter, som ger upphov till olägenheter i omgivningen, skall förbrännas eller behandlas på annat sätt.
6. Vatten från invallningar och uppsamlingsrännor som kan vara kontaminerat med föroreningar, skall behandlas som avfall. Vatten från invallningar med momentana föroreningshalter understigande de som anges i villkor 23 får släppas till recipient.

Förbehandlingsenheterna

7. Diffusa utsläpp med ventilationsluften av kvicksilver från anläggningsdelar för behandling av kvicksilverhaltigt avfall får inte överstiga 0,5 kg per år. Det diffusa utsläppet från kvicksilverbyggnaden får som riktvärde 2 g kvicksilver per vecka.

8. Verksamheten vid förbehandlingsanläggningarna skall bedrivas så att diffusa utsläpp minimeras.
9. Bolaget skall mäta utsläppet av PCB i den aktivt kolfilterrenade ventilationsluften från förbehandling av PCB-haltigt avfall. Om resultatet motiverar ytterligare utsläppsbegränsande åtgärder eller andra försiktighetsmått får sådana föreskrivas av tillsynsmyndigheten.

Förbränningsanläggningarna

10. För tiden intill dess förordningen (2002:1060) om avfallsförbränning och Naturvårdsverkets föreskrifter (2002:28) blir tillämpliga på förbränningsanläggningarna får utsläppet av kväveoxider, räknat som NO₂, som månadsmedelvärde och riktvärde* inte överstiga 200 mg/m³ (ntg vid 11 % syre).
11. Utsläpp till luft av kvicksilver från förbränningsanläggningarna får som månadsmedelvärde och riktvärde* inte överstiga 30 µg/m³ (ntg vid 11 % syre).
12. Restprodukter från slaggutmatningen, som innehåller oförbränt organiskt material, skall återföras till ugnen. När den totala mängden totalt organiskt kol (TOC) i slagg och bottenaska från den nya förbränningsanläggningen överstiger 5 % av materialets torrsvikt, skall restprodukten återföras till förbränning.

Vattenrening

13. Förorenat vatten får användas för kylning av rökgaser samt för produktion av atomiseringsånga om detta kan ske utan ökning av utsläppen. Vid tveksamhet skall bolaget samråda med tillsynsmyndigheten.

Buller

14. Den ekvivalenta ljudnivån till följd av verksamheten får vid närmaste bostäder inte överstiga

- 50 dB(A) dagtid (kl 07-18)
- 45 dB(A) kvällstid (kl 18-22)
- 40 dB(A) nattetid (kl 22-07)

Den momentana ljudnivån vid samma bostäder får nattetid inte överstiga 55 dB(A).

Förorenad mark

15. Föroreningar inom området som rapporteras till tillsynsmyndigheten i enlighet med bestämmelserna i 10 kap 9 § miljöbalken skall behandlas på sätt som godkänts av tillsynsmyndigheten.

Deponering

16. Utöver de regler som generellt gäller för deponering av avfall i förordning och föreskrift, skall avfall som deponeras vara kemiskt och fysiskt stabilt och i allt väsentligt av oorganisk natur. Innehållet av organiska föroreningar i avfallet får vara högst 5 %, mätt som TOC (Totalt Organiskt Kol).
17. Deponin skall sluttäckas successivt. Ianspråktagen, ej sluttäckt deponiyta får inte överstiga 50 000 kvm.
18. Högst 100 kg kvicksilver får deponeras per år i avfall som före stabilisering och solidifiering har en kvicksilverhalt mellan 0,1 och 0,3 viktprocent
19. Bolaget skall hos länsstyrelsen ställa säkerhet (S) för kostnader för sluttäckning (Sk) och efterbehandling (EBk) av deponin. Under år 2003 uppgår säkerheten till 57 360 000 kr.

Säkerhetens storlek skall beräknas för varje kalenderår enligt följande formel.

$S = EBk + Sk$; $Sk = 734 \times (DY1 + DY2)$. DY1 = Ianspråktagen men ej sluttäkt deponiyta per den 30 oktober det aktuella året. DY2 = Bedömd till-

kommande deponiyta vid deponering av 85 000 ton avfall under kommande år. EBk har nu beräknats till 28 Mkr och sluttäckningskostnaden per kvadratmeter har nu beräknats till 734 kr. Dessa belopp skall årligen räknas upp efter ändringar i förhållande till KPI (oktober 2003 som basmånad). Bolaget skall senast den 15 november varje år inkomma till länsstyrelsen med underlag för beräkning av säkerheten för nästkommande år. Vid oenighet mellan länsstyrelsen och bolaget skall tvistig fråga hänskjutas till miljödomstolen.

Kvicksilverhaltigt avfall, som ej ytdeponeras

20. Kvicksilver och kvicksilverhaltigt avfall skall, i avvaktan på beslut om sättet för slutlig deponering, lagras enligt tillsynsmyndighetens anvisningar.

Säkerhetsfrågor

21. Bolaget skall på lämpligt sätt upprätta och vidmakthålla rutiner för bedömning av i vilka mängder farliga ämnen hanteras inom anläggningen och vilka skyddsåtgärder som erfordras till undvikande av kemikalieolycka. Vid tveksamhet skall bolaget samråda med tillsynsmyndigheten.

Kontroll etc

22. Övervakning, provtagning och beräkning av utsläppta föroreningar skall ske i enlighet med vad som anges i gällande förordningar och i övrigt med standardiserade metoder respektive på det sätt som tillsynsmyndigheten godkänner.
23. Vatten som kan vara förorenat p.g.a. den verksamhet som bedrivs inom anläggningen skall samlas upp och behandlas. Föroreningsinnehållet i vatten som behandlats i vattenreningsverket och som släpps till recipient får inte överskrida följande riktvärden (med riktvärde avses ett värde, som om det överskrids, medför skyldighet för tillståndshavaren att vidta åtgärder så att värdet kan innehållas) som månadsmedelvärden respektive momentanvärden.

	Månadsmedelvärde	Momentanvärde
Bly	0,1 mg/l	
Kadmium	0,05 mg/l	
Koppar	0,1 mg/l	

Krom	0,1 mg/l	
Kvicksilver	5 µg/l	
Nickel	0,5 mg/l	
Zink	0,5 mg/l	
TOC*	75 mg/l	
CN _{fr}		0,1 mg/l

*TOC i vatten från invallningar och dylikt som utgörs av naturligt organiskt material i form av humus och multnande löv etc, får dock efter analys släppas till recipient även om halterna är högre.

pH och konduktivitet i utgående vatten får som riktvärde (med riktvärde avses ett värde, som om det överskrids, medför skyldighet för tillståndshavaren att vidta åtgärder så att värdet kan innehållas) inte överskrida följande värden:

pH min	5
pH max	8,5
Konduktivitet	1 200 mS/m

Det årliga utsläppet av totalkväve får som gränsvärde inte överskrida 12 000 kg. Det totala utsläppet av kvicksilver till vatten får inte överskrida 0,25 kg/år.

* Med riktvärde avses ett värde, som om det överskrids, medför skyldighet för tillståndshavaren att vidta åtgärder så att värdet kan innehållas.

ANSÖKAN

Sammanfattning och prövningens omfattning

De förändringar som ansökan avser innebär att verksamheten, utöver vad som nu ingår i bolagets tillstånd och anmälda verksamheter, även kommer att omfatta punkten 90.260, ”anläggning för förbehandling av animaliska biprodukter om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 15.320, 90.240 eller 90.250” enligt bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Ansökan omfattar förändring av verksamheten enligt följande:

- Utökning av deponikapaciteten genom att öka höjden på deponin
- Uppförande av nya metoder för behandling av förorenade vatten
- Uppförande av anläggning för lakning av utlakningsbara ämnen från bl.a. avfall som ska deponeras
- Utbyggnad av inmatningsbunker med nya förbehandlingsmöjligheter till förbränningsanläggningen WTE2
- Uppförande av termisk avdrivare
- Uppförande av mottagningsstation för avfall

Enligt vad som närmare framgår av bolagets yrkanden samt beskrivningarna av de olika förändringarna och av miljökonsekvensbeskrivningen är det bolagets uppfattning att förändringarna vare sig innebär någon stor påverkan på människors hälsa och miljön eller väsentligt avviker från den verksamhet som medges enligt gällande tillstånd. De planerade förändringarna bör därför inte kräva ett nytt tillstånd för verksamheten utan ansökan bör kunna hanteras som ett ändrings-tillstånd.

Nuvarande verksamhet

Vid bolagets anläggning i Norrtorp sker mottagning, lagring, förbehandling samt bortskaffning och återvinning av farligt avfall, hushållsavfall och verksamhetsavfall.

Verksamheten vid bolagets anläggning i Norrtorp omfattar följande delar:

- Mottagnings-, lagrings- och förbehandlingsenheter/-ytor
- Förbränningsanläggningar, WTE1 och WTE2, med tillhörande rökgasrening och inmatningsanläggningar
- Indunstningsanläggningar
- Anläggning för våtkemisk behandling
- Anläggningar för biologisk behandling av förorenad jord och annat oorganiskt material
- Anläggningar för tvättning av jordar och andra oorganiska avfall
- Deponi

- Anläggningar för behandling av kvicksilverhaltiga avfall
- Dagvattensystem och lagringsmagasin för dagvatten
- Reningsverk för dag- och grundvatten från området

I tabellen nedan redovisas mängden avfall som har behandlats under 2007, 2008 och 2009 enligt de metoder som anges i gällande tillstånd:

Behandling	Tillstånd	2007	2008	2009
Våtkemisk behandling	10 000 ton	4 936 ton	5 283 ton	4 497 ton
Stabilisering, solidifiering och deponering av avfall med en kvicksilverhalt mellan 100 och 3 000 mg/kg TS. Som kvicksilver	1 ton	894 kg	900 kg	927 kg
Annan behandling och mellanlagring av kvicksilverhaltigt avfall	3 500 ton	238 ton	441 ton	34 ton
Förbehandling av PCB-avfall	500 ton	0 ton	232 ton	0 ton
Förbehandling av annat avfall utan mängdbegränsning	Utan mängdbegränsning	En stor del av det behandlade avfallet har förbehandlats innan det behandlats på annat sätt, mängden mäts inte		
Behandling genom termisk avdrivning, jordtvätt och eller biologisk behandling av förorenade jordmassor och annat oorganiskt avfall	50 000 ton	15 517 ton	27 270 ton	4 062 ton
Indunstning av förorenat vatten	40 000 ton	25 057 ton	17 576 ton	7 152 ton
Förbränning av farligt avfall, verksamhetsavfall och hushållsavfall med de EWC-koder som anges i bil 1	200 000 ton	139 732 ton	145 710 ton	162 211 ton
Deponering av avfallstyper som framgår av ansökan jämte bilagor totalt ca 1 725 000 m ³ , varav högst som genomsnitt per år under två på varandra följande år	85 000 ton	93 536 ton (år 2)	65 000 ton (år 1)	31 527 ton (år 2)

Verksamhetens produktion av energi dessa tre år har varit följande:

	2007	2008	2009
El, MWh	56 225	59 947	68 316
Fjärrvärme, MWh	203 664	228 299	263 421

Utöver dessa verksamhetsdelar finns bl.a. verkstad, laboratorium och kontorsbyggnader.

Översiktlig beskrivning av påverkan på människors hälsa och miljö

Verksamheten medför direkta utsläpp av rökgaser till luft från förbränningsanläggningarna. När behandling av kvicksilverhaltigt avfall utförs sker utsläpp av renad ventilationsluft från dessa anläggningar. Verksamheten medför också diffusa emissioner till luft av främst partiklar, lukt och flyktiga ämnen från olika slags hantering av avfall inom anläggningen.

Utsläpp till vatten sker i form av rent kyl- och takvatten samt av avloppsvatten som renats i bolagets interna avloppsvattenreningsverk. Sanitärt avloppsvatten leds till kommunens avloppsreningsverk.

Buller alstras i verksamheten och ljud från anläggningen kan höras utanför den.

I verksamheten finns risk för förorening av mark vid hanteringen av farligt avfall.

I samband med olyckshändelser och bränder finns risk för spridning av föroreningar både till luft, mark och vatten.

Verksamheten förbrukar resurser i form av vatten och energi, men producerar också energi i form av el och fjärrvärme.

Härutöver orsakas påverkan på miljön när avfall transporteras till anläggningen.

Nuvarande deponi

I deponin har sedan 1995 deponerats askor slagger, metallhydroxider, förorenade jordar, koncentrat från jordtvätt, stabiliserat kvicksilverhaltigt avfall, svårlösta salter och andra typer av oorganiska metallhaltiga avfall. Olika typer av avfall blandas vilket medför att kalköverskottet i deponin bidrar till kemisk och fysikalisk stabili-

sering. Tätning av deponins topp och kanter har utförts på större delen av de deponietapper som togs i drift 1995, 2001, 2004, respektive 2008.

Vid beräkning av tillgänglig volym och vikt har den maximala höjden till överkant på avfall satts till + 80,6 m ö h, lutningen av deponins topp 2,5 – 3 % ner till + 76,0 m ö h och därefter en slänt i lutningen 1:3. Medeldensiteten på avfallet har satts till 1,29. Den sista deponietappen är planerad att byggas ut 2031 och kommer att räcka i drygt 2 år, deponin är därmed fullt ianspråktagen ca år 2033. Deponin kommer från år 2019 att behöva byggas ut norrut. Det område som då ska tas i anspråk används idag för förbehandling av avfall, lagring av olika typer av avfall – bl.a. kvicksilverhaltigt avfall, mellanlagring av avfall som ska deponeras innan det läggs in i deponin, behandling av förorenade jordar mm. Behovet av de verksamheter som trängs undan av deponin ökar och de blir allt mer utrymmeskrävande varför ytorna i dagsläget inte kan minskas om verksamheten ska kunna bedrivas rationellt. Bolaget har därför mycket stort behov av att fördröja utbyggnaden av deponin norrut.

Utökad deponin med större avfallsmängd och högre höjd

Under senare år har det bl.a. uppkommit behov av att förbehandla avfall i större omfattning än tidigare och eftersom förbehandling av avfall är utrymmeskrävande kommer det inom några år att uppstå konflikter mellan utbyggnad av deponin och förbehandling av avfall. Det är möjligt att deponera mer avfall på befintlig deponiyta om deponins höjd ökar och det gör det också möjligt att bygga ut deponin på höjden innan nya etapper tas i anspråk.

Eftersom en mindre flack överkant på deponin skulle medge att mer avfall kan läggas in i deponin samtidigt som regn- och smältvatten snabbare rinner av via dräneringen önskar bolaget öka höjden av deponin och utöka den på höjden innan etapper norr om nuvarande deponi tas i anspråk. På redan sluttäckta ytor kommer matjordslagret att skrapas av medan den övriga sluttäckningen ska ligga kvar som en mellantäckning. Etapper norr om nu ianspråktaget område kommer att tas i anspråk från öster mot väster. Bolaget kommer även att påbörja arbetet med att

utreda hur behovet av deponering av farligt avfall som uppkommer i verksamheten ska kunna tillgodoses även efter det att deponin är utfylld.

SAKAB ansöker nu om att utöka deponikapaciteten från tillståndsgiven volym om 1 725 000 m³ till volymen 2 162 000 m³, vilket omräknat i ton blir en utökning från 2 213 600 ton till 2 788 980 ton. Om maximal mängd avfall deponeras årligen (85 000 ton), kommer deponins livslängd alltså att öka med nästan 7 år. Deponin kommer då att kunna ta emot avfall i varje fall fram till år 2040. Förändringen innebär inte att mer avfall avses deponeras årligen, att andra avfallstyper ska deponeras eller att deponins bottenyta ökas.

Utökningen avses möjliggöras genom att deponins högsta höjd, överkant på täckning, ökas med 10,5 meter från +83,5 m ö h till +94,0 m ö h. Deponins slutliga höjd kommer att bli samma som för höjden för pannhuset för förbränningsanläggningen WTE2. För utbyggnaden av deponin har en ny deponeringsplan upprättats som redovisas i bilaga 3 till ansökan.

Gällande detaljplan medger inte den ansökta utökningen av deponin, varför en ändring av detaljplanen inletts. Det samrådsförslag som kommunen upprättat 2010-04 motsvarar bolagets förslag till ändring av detaljplanen.

Eftersom inläggning av avfall kommer att ske på högre höjd än tidigare ökar risken för damning. För att begränsa damning kommer vid behov massor att bevattnas och deponering att undvikas vid blåsigt väder. Dessa skyddsåtgärder får anses ingå i nuvarande villkor 3.

Genomförd buller beräkning visar att varken nuvarande eller tillkommande deponeringsverksamhet riskerar att ge bullernivåer i omgivningen som överstiger gällande villkor.

Ändring av villkor som berör deponin

Bolaget yrkar på förändring av två av de villkor som rör avfallsdeponeringen, nämligen villkor nr 16 och nr 19.

Villkor 16

Nuvarande formulering av villkoret handlar om innehållet av organiska ämnen i form av föroreningar och inte om totalhalten. TOC-halten bestäms också utan hänsyn till torrsubstanshalten. Detta innebär att nuvarande villkor medger deponering av avfall med högre TOC-halt än vad Naturvårdsverkets föreskrifter gör.

Att det avfall som ska deponeras får ha högst 6 % TOC-halt medför inte att slagg/bottenaska från avfallsförbränning får deponeras om TOC-halten är högre än 3 % men lägre än 6 %. Anledningen är naturligtvis att förbränningsprocessen, enligt 4 § Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2002:28 om avfallsförbränning, ska drivas på sådant sätt att den totala mängden organiskt kol i slagg och bottenaska blir mindre än 3 % räknat på torr vikt.

Förslag: Utöver de regler som generellt gäller för deponering av avfall i förordning och föreskrift ska avfall som deponeras vara kemiskt och fysiskt stabilt och i allt väsentligt av oorganisk natur. TOC-halten får vara högst 6 % baserat på torrsubstans.

Motivering: Förändringen är förenlig med formuleringen i 35 § i Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2004:10, med ändring i NFS 2010:4, om deponering, kriterier och förfaranden för mottagning av avfall vid anläggningar för deponering av avfall.

Villkor 19

Sedan det ursprungliga villkoret föreskrevs 2003 har bolaget genomfört sluttäckning av deponiytor och också ändrat metod för sluttäckning av deponins slanter i enlighet med beslut från Länsstyrelsen den 17 september 2009. Det krav på uppumpning av grundvatten som då fanns har undanröjts genom Miljödomstolens deldom den 29 juni 2005. Sammantaget har detta medfört att kostnaderna för både

sluttäckning (Sk), som nu beräknas uppgå till 245 kr per kvadratmeter och efterbehandling (EBk), som nu beräknas uppgå till totalt 13 920 000 kr har minskat. Sluttäckningskostnaden är olika för slänter ($206,65 \text{ kr/m}^2$) och toppytor ($245,65 \text{ kr/m}^2$) men som ett genomsnitt överstiger den i varje fall inte 245 kr/m^2 .

Bolaget begär att villkor 19 ändrat så att EBk (kostnaden för efterbehandling av deponin) ändras från 28 Mkr, till 13,92 Mkr samt att Sk (sluttäckningskostnaden per kvadratmeter) ändras från 734 kr till 245 kr.

Nuvarande förhållanden beträffande askor från avfallsförbränning

En av de avfallstyper som deponeras är avfallsförbränningsaskor från pannor och rökgasrening. Liksom för andra avfallsförbränningsaskor är det ibland vissa problem att innehålla gällande utlakningskriterier när det gäller främst klorider. Eftersom klorider inte är lätta att stabilisera är ett alternativ att laka ut dessa ur avfallet. En metod för utlakning av klorider skulle också kunna användas för att laka ut andra lättlakbara ämnen ur askor och annat deponiavfall och därmed också kunna bidra till att minska en framtida utlakning av ämnen ur deponerat avfall.

Bolaget har genomfört utredningar för att hitta lämplig metod att förbehandla askor så att de kan deponeras i enlighet med gällande utlakningskrav och Länsstyrelsen har godtagit vald metod som innebär att askor stabiliseras genom härdning ihop med annat avfall.

Metoden är dock utrymmeskrävande och är inte alltid tillräcklig för att utlakningskrav ska innehållas. Metoden innebär inte heller att lakbara ämnen tas bort från avfallet och de kan alltså komma att lakas ut längre fram i tiden. Bolaget kan också konstatera att det sker utsläpp av klorider från anläggningen via dagvatten.

Ansökan om uppförande av lakningsanläggning

Bolaget ansöker nu om att få uppföra en anläggning för aktiv utlakning av utlakningsbara ämnen ur askor från förbränning och rökgasrening samt från andra typer av avfall med lättlakbara föroreningar. Behandlingen resulterar i att sådana ämnen

tas bort och behandlas för sig. Den aktuella metoden är ny och en anläggning i pilotskala kommer att ligga till grund för detaljutformning av anläggningen. Uppförandet av anläggningen kommer att föregås av sedvanliga riskanalyser. Bolaget ansöker om provotid för att under ett år från det att metoden har tagits i drift ta fram underlag för att fastställa villkor för utsläpp till luft från anläggningen och de villkor i övrigt som kan behövas för att skydda människors hälsa och miljön.

Metoden kommer till att börja med att användas för lakning av askor. När erfarenhet vunnits kan det bli aktuellt att behandla även andra typer av material. En sådan förändring bör enligt bolagets uppfattning kunna hanteras som ett sedvanligt anmälningsärende till Länsstyrelsen.

Anläggningen kommer att ha kapacitet att behandla cirka 30 000 ton avfall per år, varav cirka 20 000 ton är internt avfall och cirka 10 000 avfall från kund.

Utlakning sker genom att avfallet blandas med vatten och svavelsyra till ca pH 5 i en blandare. I behandlingen utnyttjas svavelsyrans egenskap att tillsammans med kalken i askorna bilda gips vilken både kemiskt och fysikaliskt minskar utlakningsegenskaperna hos vissa ämnen i det behandlade avfallet. Detta gäller främst för DOC och metaller men även till viss del anjoner som klorider, fluorider mm om dessa inte lakats ut i processen.

Fast material avvattnas sedan i en filterpress eller centrifug och det fasta materialet deponeras sedan efter det att föreskriven karakterisering och provning av lakningsegenskaper har genomförts. Avskild vätska leds till en lagringstank och kan eventuellt återanvändas i processen innan de vattenlösliga föroreningarna behandlas i en separat process internt eller externt.

I den här typen av lakningsprocess kan olika gaser bildas, t ex ammoniak, svavelväte och vätgas. Gaser som uppkommer i processen avskiljs med vakuumextraktion.

Eftersom askor innehåller ammoniumklorid och mycket kalk sker värmeutveckling vid tillsats av vatten, varvid stora mängder ammoniak kan avgå. I den planerade anläggningen kommer därför en svag svavelsyralösning att användas, vilken i sig bidrar till värmeutveckling men som gör att pH sjunker så pass mycket att ammoniakproduktionen kan förväntas vara mycket låg. Samtidigt kommer även avgången av ammonium i gasfas vara låg om pH inte underskrider 5.

Svavelväte skulle kunna bildas genom att det sker en svavelreduktion, dvs. att sulfatjoner bildar sulfidjoner, och vid lågt pH finns då en risk att bilda H_2S . Risken bedöms dock som liten då pH kommer att vara som lägst 5. För att svavel ska reduceras krävs dessutom tillgång till höga koncentrationer av oxiderbart material, t.ex. organiskt material, och halten organsikt material i askan är låg.

Vätgas kan bildas om askan som behandlas innehåller elementärt aluminium eller magnesium. Askor som ska behandlas kommer därför först att reaktionstestas. I processen kommer värme att alstras och processen ska därför kunna kylas.

En ny tank för lagring av svavelsyra avses uppföras. Tanken, en GAP-tank, kommer att rumma 50 m^3 25 % svavelsyra och uppföras inom invallning som rymmer hela volymen.

Anläggningen kommer att placeras på en lämplig plats inne på befintligt verksamhetsområde, den närmare placeringen är inte beslutad ännu.

Metoden är ny och det kan därför finnas behov av att föreskriva särskilda utsläppsvillkor eller att föreskriva andra skyddsåtgärder. Bolaget bedömer att frågan om dessa villkor bör skjutas upp i avvaktan på närmare utredning under en provotid efter det att en fullskaleanläggning tagits i drift.

Bolaget ska under provotiden utreda vilka utsläpp till luft som förekommer från processen samt vilket behov av rening av dessa som finns och hur rening ska ske. Bolaget ska dessutom utreda vilka andra eventuella skyddsåtgärder

som kan behöva föreskrivas. Utredningen, som ska genomföras i samråd med Länsstyrelsen, ska lämnas till Miljödomstolen senast ett år efter det att en fullskaleanläggning tagits i drift.

Fram till dess att provotiden avslutats och miljödomstolen föreskrivit de särskilda villkor för anläggningen som kan behövas, bedömer bolaget att nuvarande villkor är tillräckliga.

De miljökonsekvenser som kan förutses, förutom den att avfall som ska deponeras inte kommer att innehålla lätt utlakbara ämnen, är främst att det kan uppkomma både illaluktande och farliga gaser i processen vilket nämnts ovan. Under provotiden kommer denna fråga att utredas närmare.

Risikanalyser som kommer att genomföras kommer att visa om det finns behov av att uppdatera gällande säkerhetsrapport enligt lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Utöver de krav på skyddsåtgärder som följer av gällande villkor kommer avfall som ska behandlas att genomgå reaktionstest innan det behandlas i anläggningen.

Förbehandling av avfall omfattas av gällande tillstånd och mängden avfall som får förbehandlas är inte begränsad.

Att det skulle kunna komma att bli nödvändigt att förbehandla avfall som ska deponeras på grund av att det inte uppfyller begränsningar rörande utlakning av olika ämnen stod klart redan när ansökan om tillstånd till verksamheten lämnades in i slutet av 2002. Hur detta skulle göras var dock inte klart.

Bolagets uppfattning är att den planerade anläggningen därmed inte innebär någon större avvikelse från gällande tillstånd.

Den planerade förändringen ryms inte inom gällande detaljplan om anläggningen placeras på den sydligaste av de två alternativa placeringarna, en ändring av detaljplanen har därför påbörjats. Av den samrådshandling som skickats ut i samband med detta arbete framgår att det inom planområdet får bedrivas deponeering och hantering av jordmassor eller dylikt samt tillhörande industri- och lagerbyggnader för hantering av avfall och därmed samhörig verksamhet. Den planerade förändringen kommer därför med största sannolikhet att vara förenlig med gällande detaljplan.

Utbyggnad av inmatningsbunker med nya förbehandlingsmöjligheter till förbränningsanläggningen WTE2

Gällande tillstånd medger förbränning av totalt 200 000 ton avfall per år i de två förbränningsanläggningarna WTE1 och WTE2 tillsammans. Tillståndet medger också lagring av maximalt 150 000 ton avfall.

Inmatningsbunkern till WTE2 finns översiktligt beskriven i ansökan inför gällande tillstånd. I inmatningsbunkern till WTE2 lagras avfall som ska förbrännas och där sker också en blandning av avfallet för att avfallet ska få ett optimalt värmevärde och därmed säkerställa en effektiv förbränning.

I samband med driftstörningar och underhållsstopp räcker lagringskapaciteten i inmatningsbunkern inte till och avfall lagras då tillfälligt på olika platser ute på anläggningen. Vid lagring av främst hushållsavfall innebär detta att förekomsten av både fåglar och skadedjur ökar.

Enligt ansökan om gällande tillstånd skulle det finnas en krossanläggning inne i bunkerhallen för förbehandling av avfall. Anläggningen visade sig inte vara tillräckligt effektiv och har tagits bort. Förbehandling genom krossning av avfall sker nu på olika ställen ute på anläggningen, dels i fast anläggning och dels med mobila anläggningar. Förbehandling av avfall genom krossning omfattas av tillståndet att förbehandla avfall och mängderna avfall som får förbehandlas är inte begränsade.

Ansökan om utbyggnad av avfallsbunker mm

För att få en bättre förbehandling av avfall som ska förbrännas avses också en fast krossningsanläggning uppföras i anslutning till den nya inmatningsbunkern. I denna ska vissa typer av avfall krossas innan de blandas i bunkern. Krossningen och de utökade blandningsmöjligheterna kommer att resultera i en bättre bränsleblandning och därmed också en förbättrad förbränning och ökad driftsäkerhet. Utbyggnaden avses ske genom att uppföra en ny bunkerdel direkt öster om den befintliga och en krossningsanläggning norr om den nya bunkerdelen. Bolaget har nu för avsikt att fördubbla bunkervolymen i inmatningsbunkern till WTE2, vilket gör det möjligt att minska behovet av att lagra främst hushållsavfall ute på anläggningen i samband med underhållsstopp.

I den del där krossningsanläggningen ska finnas avses också en malningsanläggning för animaliskt avfall uppföras. I denna anläggning ska olika typer av animaliskt avfall och djurkroppar kunna malas till ett pumpbart slam. Det pumpbara slammet avses lagras i en ny tank till vilken det också ska vara möjligt att ta emot pumpbart animaliskt avfall direkt från kund. Från tanken avses avfallet pumpas direkt in i förbränningsanläggningen WTE2.

De miljökonsekvenser som bedöms uppkomma på grund av förändringen är:

- Minskad förekomst av fåglar och skadedjur på grund av minskat behov av att lagra hushållsavfall ute på anläggningen.
- Minskad uppkomst av förorenat vatten från lagringsytor när hushållsavfall lagras där.
- Minskad risk för spridning av lukt från avfall som lagras ute på anläggningen.
- Förbättrad förbränning p.g.a. en förbättrad förbehandling av avfallet.
- Risk för spridning av lukt vid malning, mottagning och lagring av animaliskt avfall.
- Risk för förekomst av smittämnen inne i anläggningsdelar med animaliskt avfall.
- Ökad mängd avfall som kan omfattas av en bunkerbrand, men samtidigt minskad mängd avfall som riskerar att brinna ute på anläggningen.

Både den nya bunkern och krossningsanläggningen kommer att vara utrustade med sprinkleranläggningar för att eventuella bränder ska kunna släckas snabbt. Bunkern är inte försedd med avlopp och eventuellt flytande avfall från bunkern kan därför sugas upp och behandlas.

Utökningen av bunkervolymen kommer inte att medföra att mer avfall än tidigare lagras på anläggningen utan enbart att avfallet lagras på ett sätt som minskar miljöpåverkan från lagringen. Enligt bolagets uppfattning är utbyggnaden av lagringskapaciteten förenlig med gällande tillstånd och också en åtgärd som är förenlig med gällande villkor.

Gällande detaljplan innebär inget hinder för utbyggnaden.

Termisk avdrivare

Gällande tillstånd omfattar bl.a. förbränning av sammanlagt 200 000 ton avfall i de två förbränningsanläggningarna samt uppförande och drift av tidigare tillståndsgiven anläggning för termisk avdrivning, igångsättningstiden för anläggningen var satt till år 2005. Tillståndet att uppföra en separat termisk avdrivare har förfallit, men tillståndet att förbränna olika typer av avfall gäller.

Gällande tillstånd medger att obegränsad mängd avfall förbehandlas.

Ansökan om tillstånd till termisk avdrivare

Bolaget ansöker om tillstånd att uppföra en termisk avdrivare med en kapacitet på cirka 30 000 ton per år. I anläggningen kommer oorganiska avfall i form av t ex förorenad jord att behandlas. Behandlingen medför att flyktiga ämnen att drivas av från den oorganiska matrisen för att sedan förbrännas. Det material som behandlats i den termiska avdrivaren kan sedan återanvändas.

Avfall som ska behandlas kommer att förbehandlas genom siktning, sortering mm och kan också behöva efterbehandlas för att bli lämpligt för återanvändning.

Lagring av avfall som ska behandlas samt behandlat material kommer att ske i en särskild byggnad på anläggningen.

Behandlingsprocessen i den termiska avdrivaren kommer att ske i två steg. I det första sker torkning och uppvärmning med högtrycksånga som produceras i förbränningsanläggningarna. I det andra steget värms materialet i avdrivaren indirekt upp till 200 - 450°C genom att olja som värms med avfall/ånga/gasol/el cirkulerar i manteln kring avdrivaren. Vid uppvärmningen förångas flyktiga ämnen och avgår från matrisen. Detta sker vid lägre temperaturer än förbränning och utan tillgång till syre. Processen innebär således inte att föroreningar förstörs eller oxideras.

De gaser som drivs av kommer sannolikt att ledas till någon av bolagets två förbränningsanläggningar för förbränning. Eventuellt kan det bli aktuellt med en separat reningsanläggning på den nya anläggningen.

Det renade materialet kan behöva efterbehandlas genom t ex sintring innan det återanvänds.

Bolaget anser inte att något separat villkor behöver föreskrivas för verksamheten vid den termiska avdrivaren. Enligt bolagets uppfattning innehåller befintliga villkor tillsammans med gällande krav i förordning och föreskrifter om avfallsförbränning och tillämplig speciallagstiftning utanför miljöbalkens område de krav på skyddsåtgärder som behövs för att skydda människors hälsa och miljön.

Miljökonsekvenser av den planerade anläggningen är:

- Ökade utsläpp till luft om utsläpp sker i en egen utsläppspunkt, de totala utsläppen till luft beräknas dock inte överskrida den mängd som gällande tillstånd att förbränna avfall medger.
- Risk för damning vid hantering av avfall som ska behandlas och produkt som har behandlats.
- Ökad energianvändning.
- Ökade möjligheter till återvinning.

Avdrivna gaser kommer att förbrännas i någon av de två befintliga förbränningsanläggningarna eller renas i separat reningsanläggning.

Avfall som ska behandlas kommer att hanteras så att risken för damning minimeras.

Anläggningen kommer tekniskt att konstrueras i enlighet med den speciallagstiftning som kan vara tillämplig och konstruktionen kommer också att anpassas till resultatet av genomförda riskanalyser.

Ansökan omfattar behandling av 30 000 ton avfall per år i den planerade anläggningen. Ett alternativt sätt att behandla avfallet hade varit att förbränna det. I de båda förbränningsanläggningarna WTE1 och WTE2 har som mest förbränts sammanlagt drygt 160 000 ton avfall under ett år jämfört med tillåten mängd 200 000 ton. Skulle man se den termiska avdrivaren som en slags förbehandling till förbränningen så skulle de aktuella 30 000 tonnen inrymmas i gällande förbränningstillstånd. Den termiska avdrivaren skulle också kunna ses som en förbehandlingsmetod varifrån gaser leds till förbränning för destruktions.

Nu gällande tillstånd omfattade uppförande av en termisk avdrivare och förbränning av avdrivna gaser i förbränningsanläggningarna, det enda skälet att tillståndet inte längre omfattar den behandlingsmetoden är att bolaget inte haft behov av att uppföra anläggningen tidigare.

Att gaser som uppkommer i verksamheten kan behöva tas om hand genom förbränning framkommer av villkor 5 i tillståndet där det framgår att tillsynsmyndigheten får föreskriva att avgaser från verksamheter, som ger upphov till olägenheter för omgivningen, skall förbrännas eller behandlas på annat sätt.

Förändringen bör därmed kunna möjliggöras genom ett ändringstillstånd. Gällande detaljplan hindrar inte att anläggningen uppförs.

Uppförande av nya anläggningar för behandling av förorenade vatten***Nuvarande förhållanden***

Bolaget har idag tillstånd att förbränna sammanlagt 200 000 ton avfall och indunsta 40 000 ton vattenhaltiga avfall årligen. Förorenade vatten behandlas i både WTE1 och WTE2 genom förbränning. Behandlingen genom indunstning har minskat under senare år bl.a. på grund av att vissa förorenade vatten skapar tekniska problem i indunstningsanläggningarna och för att indunstning är en energikrävande process.

Dag- och dräneringsvatten, vatten från invallningar och uppsamlingsbassänger mm leds till det interna vattenreningsverket för rening. Rening sker genom neutralisering och utfällning av främst metaller samt efterpolering i sandfilter. Från vattenreningsverket får behandlat vatten släppas ut till recipient under förutsättning att vissa haltbegränsningar innehålls. Dessutom finns begränsningar när det gäller pH-värde, konduktivitet och årliga utsläppsmängder av kväve och kvicksilver. Volymen vatten som får passera vattenreningsverket årligen är inte begränsad. Vattenreningsverkets kapacitet är 40 m³/h, vilket ger en maximal årskapacitet på ca 350 000 m³. Hur mycket vatten som passerar reningsverket varierar dock på grund av väderförhållanden och har under senare år varierat mellan 95 000 och 240 000 m³/år. Momentant kan mängderna vatten som behöver behandlas i vattenreningsverket vara mycket stora, de momentana mängderna ökar också i takt med att ytor på området asfalteras.

Dagens diversifierade hantering av avfall på området har medfört att dagvatten kan innehålla föroreningar som inte kan avskiljas i vattenreningsverket, som inte alls är effektivt när det gäller att avskilja t ex lösta salter och organiska ämnen. Utökade provtagningar som genomförts inom ramen för bolagets miljökontroll har också bekräftat detta. Vatten som inte kan behandlas i vattenreningsverket behandlas idag antingen genom förbränning eller genom indunstning.

För att förbättra möjligheterna att ta hand om förorenade dagvatten vid stora nederbördsmängder, eller när vattnet innehåller föroreningar som inte kan avskiljas i vattenreningsverket, har två parallella system med förbehandlingsbassänger upp-

förts i sydvästra delen av anläggningen. Vatten från diken och lagringsytor samlas vid behov upp och körs tillbassängerna med slamsugningsbil.

Bassängerna kan antingen användas för att magasinera vatten till dess att belastningen på vattensystemet minskat eller så kan de användas för att förbehandla vatten för att avlasta vattenreningsverket. I den första bassängen avskiljs fasta föroreningar som sand och grus. I den andra bassängen finns möjlighet att tillsätta flockningskemikalier för att vid behov fälla ut föroreningar. Från den tredje bassängen kommer vatten att överföras för vidare inom anläggningen, t ex i det interna vattenreningsverket.

Från vattenreningsverket släpps renade vatten ut till ett dike. Till diket leds också rena vatten i form av t ex kylvatten och takvatten släpps ut via ett dike som via det sk ”Röda Diket”. Röda diket rinner söderut och in i Söderhavet, härifrån rinner vatten norrut förbi Kvarntorpshögen och ut i Frommestabäcken.

Inom ramen för bolagets interna miljöarbete finns målet ”våra vattenutsläpp ska inte orsaka mätbara halter av stabila organiska ämnen i omgivningen. Målet ligger i linje med företagets affärsidé om att erbjuda kunderna komplett problemlösning för farligt avfall och förorenade markområden och att dessa tjänster bidrar till giftfria kretslopp.

Bolaget ser stora behov av att kunna förbättra behandlingen av förorenade interna vatten, vatten från behandlingsprocesser (t ex jordbehandling och lakning) och vissa vattenhaltiga avfall från kunder på annat sätt än genom förbränning och indunstning. Eftersom sådana vatten kan innehålla olika typer av föroreningar i olika halter behövs reningsmetoder som lätt kan anpassas för att resultera i en adekvat rening.

Ansökan om ny vattenreningsanläggning

Bolaget ansöker nu om att få uppföra en ny vattenreningsanläggning med flexibla reningsmetoder för förorenade vatten och släppa ut renat vatten till recipient i enlig-

het med vad som framgår nedan. Vattenreningsanläggningens kapacitet kommer att vara cirka 40 m³/h.

För lagring av förorenade vatten avses två nya cisterner om vardera 10 000 m³ uppföras på anläggningen. Cisternerna kommer att vara invallade och uppvärmda. Vattenhaltigt avfall ska också kunna tas emot i två nya bassänger i betong, 20x20 meter stora och 0,5 m höga. I dessa bassänger ska behandling genom avvattning (av mycket vattenhaltiga avfall) eller förfastning (av mindre vattenhaltiga avfall) kunna ske.

De nyligen uppförda förbehandlingsbassängerna (bassäng 1 och 2), avses byggas in i en ny byggnad för att kunna användas alla tider på året. Vatten som ska behandlas tillförs bassäng 1. Härifrån leds vattnet till bassäng 2 där pH-justering och eventuellt tillsats av fällningskemikalier sker beroende på vilka typer av föroreningar som avfallsvattnet innehåller.

Det förbehandlade vattnet leds sedan till ny vattenbehandlingsanläggning som kommer att vara uppställd i närheten av de befintliga bassängerna.

Behandlingsanläggningen kommer att bestå av moduler och kan anpassas utifrån det vatten som ska behandlas. I behandlingsanläggningen kan flocknings- eller fällningskemikalier komma att tillsättas. Flockar avskiljs i en flytslamsprocess, i huvudsak innebär detta avskiljning av partikulära föroreningar i vattnet. Vattnet går sedan vidare till filtrering i kolfilter och eventuellt specialfilter. Från filtreringen leds vattnet till bassäng 3 där vattnet samlas och provtas. Efter provtagning kan vattnet antingen släppas direkt till recipient eller till det befintliga vattenreningsverket. Direkt till recipient kommer maximalt ca 50 000 m³ renat vatten per år att släppas ut. Maximal volym renat vatten som därmed kan komma att släppas ut från den nya vattenreningsanläggningen och den befintliga tillsammans blir därmed 400 000 m³/år.

Förändringen kommer att minska risken för utsläpp av organiska ämnen från anläggningen och de föroreningshalter som idag föreskrivs har enligt miljökonsekvensbeskrivningen visat sig tillräckliga för att säkerställa låg miljöpåverkan från bolagets verksamhet på vattenkvalitet samt fiskar och kräfter i recipienten.

Gällande villkor, villkor 3 och 23, bör därför vara tillräckligt, med den ändringen att det tydliggörs att villkor 23 även gäller för de utsläpp som kommer att ske direkt från den nya vattenreningsanläggningen. Bolaget anser att villkor 23 i gällande tillstånd behöver ändras så att det omfattar utsläpp till recipient från både det befintliga reningsverket (äldre vattenreningsverket) och den nya vattenreningsanläggningen.

Miljökonsekvenserna av den planerade vattenbehandlingsanläggningen bedöms vara följande:

- Den totala mängden vatten som släpps till recipient från bolagets anläggning kommer att öka genom att avfallsvatten släpps ut från den nya vattenreningsanläggningen istället för att förbrännas eller indunstas. Ökningen är dock liten både i förhållande till naturliga variationer i utsläppta mängder från området och i vattenföringen genom Kvarntorpsområdet.
- Den totala mängden föroreningar som släpps ut kan komma att öka även om föroreningshalterna inte ökar då större vattenvolymer släpps ut. Påverkan på vattenkvaliteten i Kvarntorpsområdet bedöms dock som liten.
- Risken för att släppa ut organiska föroreningar, som behandlingen i befintligt vattenreningsverk inte kan avskilja, minskar.
- Viss ökning av den interna energianvändningen kommer att ske eftersom vattenbehandling avses ske året runt och uppvärmning kommer att behövas.
- Lukt kan spridas från behandlingsanläggningen och utgående luft kommer därför att behöva renas i filter.

Utöver normala skyddsåtgärder som förvaring av flytande avfall inom invallningar kommer behandlat vatten att provtas innan det släpps till recipient för att säkerställa att utsläppsvillkor innehålls och att reningen fungerat som tänkt. Utgående luft från

vattenreningsanläggningen kommer att renas i filter för att minimera spridning av lukt från processen. Något särskilt villkor med avseende på detta bedöms inte behövas tack vare den befintliga formuleringen av villkor 3 i gällande tillstånd.

Den aktuella förändringen av verksamheten är enligt bolagets uppfattning förenlig med gällande villkor, kanske till och med nödvändig för att kunna säkerställa att de innehålls. Ökningen av utsläppt vattenmängd är liten i förhållande till de variationer i utsläppta vattenmängder som beror på naturliga variationer i nederbörd. Förändringen är därmed förenlig med gällande tillstånd med hänvisning till vad som framgår av villkor 3 och villkor 23 i gällande tillstånd:

Den planerade förändringen ryms inte inom gällande detaljplan, en ändring av detaljplanen har därför påbörjats. Av den samrådshandling som skickats ut i samband med detta arbete framgår att det inom planområdet får bedrivas deponering och hantering av jordmassor eller dylikt samt tillhörande industri- och lagerbyggnader för hantering av avfall och därmed samhörig verksamhet. Den planerade förändringen kommer därför med största sannolikhet att vara förenlig med gällande detaljplan.

Uppförande av mottagningsstation för avfall

Gällande tillstånd innebär inga begränsningar i mängden avfall som får tas emot vid anläggningen. Mängderna som har tagits emot vid anläggningen har under senare år varierat mellan ca 210 000 och 270 000 ton.

Bolaget ansöker om att i anslutning till befintlig vågstation få uppföra en mottagningsstation för avfall där industrier och andra kunder från främst bolagets närområde ska kunna lämna olika typer av avfall.

Anläggningen planeras vara uppdelad på två enheter. Vid den ena, som ska ligga strax intill befintlig vågstation, lämnas avfall i olika containrar. Farligt avfall kommer där att tas emot som styckegods. Vid den andra enheten, som ska ligga strax söder om befintlig vågstation och intill två befintliga bassänger, ska osorterat

industriavfall kunna lämnas på en platta och sortering av avfallet ska sedan ske med maskin.

Mottaget avfall kommer att vägas på befintlig vågstation. Icke farligt avfall kommer att tas emot i olika containrar och farligt avfall kommer att tas emot i styckegods. Vid stationen ska kontroll av de handlingar som ska följa med avfallet ske, och registrering av olika uppgifter om avfallet i enlighet med gällande lagstiftning ska ske i befintligt administrativt system.

Bolaget anser att gällande villkor innehåller krav på tillräckliga skyddsåtgärder och att inga nya eller ändrade villkor behöver föreskrivas.

De miljökonsekvenser som den förändrade verksamheten kan medföra skiljer sig inte på något sätt från de från befintlig verksamhet.

Miljökonsekvenser av den planerade anläggningen är:

- Risk för vindspridning av avfall.
- Uppkomst av dagvatten som behöver tas om hand och renas.
- Viss ökning av mängden transporter till anläggningen.

Runt mottagningsstationen kommer ett högt staket att uppföras för att förhindra vindspridning av avfall. Hanteringsytor kommer att anslutas till befintligt dagvat-
tensystem och dagvatten kommer därmed att behandlas i befintligt vattenrenings-
verk eller i den nya vattenreningsanläggningen om behov finns för rening där.

Eftersom verksamheten i sak inte avviker från den verksamhet som redan bedrivs vid bolagets anläggning bör den tillkommande verksamheten kunna provas som ett utökningstillstånd.

Gällande detaljplan hindrar inte uppförandet av anläggningen

Miljökonsekvenser

I jämförelse med miljökonsekvenser av nuvarande verksamhet bedöms miljökonsekvenserna vid ansökt verksamhet förändras enligt nedan.

När det gäller risker för påverkan på människors hälsa i anledning av planerade förändringar är det främst bullerspridningen som skulle kunna öka eftersom arbete på deponin kommer att ske högre upp än vad nuvarande tillstånd medger. Utförd bullerberäkning visar dock att bullernivåerna i omgivningen inte kommer att öka av någon betydelse.

Risken för bränder och andra olyckor som kan påverka människor utanför anläggningen bedöms inte öka.

Den planerade vattenreningsanläggningen och lakningsanläggningen bedöms minska risken för utsläpp av ämnen som kan påverka vattenlevande organismer negativt. Nuvarande verksamhet tycks inte orsaka någon negativ påverkan på fiskar och kräfter och de planerade förändringarna bedöms säkerställa att detta förhållande består.

Den planerade förändringen av verksamheten bedöms inte medföra någon skillnad jämfört med nu tillståndsgiven verksamhet när det gäller verksamhetens effekter på växter.

Bolagets verksamhet kan orsaka föroreningar i mark inom det område där verksamheten bedrivs. Inga allvarliga föroreningar har dock kunnat konstateras och planerade förändringar bedöms inte medföra några ökade risker för markföroreningar.

De planerade anläggningarna för lakning av askor mm och vattenrening kan ha påverkan på ytvatten i området.

Från den nya vattenreningsanläggningen avses maximalt 50 000 m³ renat vatten släppas ut till recipient och därmed kan utsläppt mängd vatten öka. Under senare år har utsläppta mängder vatten från befintligt vattenreningsverk varierat mellan 95 000 och 240 000 m³/år. Flödena av vatten i det vattensystem som bolaget släpper ut sitt vatten i har mellan 1998 och 2009 varierat mellan 3,8 och 9,2 Mm³ årligen. Volymerna från bolaget är i det sammanhanget små och ett tillskott på 50 000 m³ bedöms inte medföra någon påverkan på flödesförhållandena.

När det gäller påverkan på vattenkvaliteten i området medför bolagets utsläpp idag en ökning av kloridhalterna i recipienten. Den planerade lakningsanläggningen bedöms göra det möjligt att minska kloridutsläppen eftersom den största källan till dessa är de askor som avses behandlas i anläggningen.

I övrigt bedöms vare sig bolagets nuvarande utsläpp till vatten eller de planerade förändringarna medföra någon betydande negativ påverkan på vattenkvaliteten i området.

Bolaget bedömer inte att de planerade förändringarna kommer att medföra någon risk för ökad påverkan på grundvattnet jämfört med vad som skulle kunna gälla för nuvarande verksamhet.

Uppförande av en termisk avdrivare kommer att innebära att avdrivna flyktiga ämnen förbränns. Avfallets innehåll av brännbara föroreningar är dock litet i förhållande till de avfallsmängder som förbränns i nuvarande verksamhet och den ökning av luftutsläppen som den termiska avdrivaren kan orsaka bedöms som liten.

När det gäller utsläpp till luft från vattenbehandlingsanläggning och lakningsanläggning finns risk för utsläpp av ämnen som kan sprida lukt i omgivningen. Genom att förebygga dessa i enlighet med gällande tillstånd bedöms inga olägenheter uppkomma.

Avdrivna flyktiga ämnen från den planerade termiska avdrivaren kommer att förbrännas och det organiska kol som finns i dessa kommer då att bilda CO₂. Avfallsets innehåll av brännbara föroreningar är dock litet och den ökning av koldioxidutsläppen som kan komma att ske jämfört med tillståndsgiven verksamhet bedöms som liten.

Enligt bolagets uppfattning kommer den planerade förändringen inte att innebära störningar av betydelse för vare sig landskapsbilden eller kulturmiljön.

De planerade förändringarna av verksamheten bedöms innebära en ökning av både el- och vattenanvändningen i verksamheten. Ökningen bedöms dock vara försumbar i förhållande till de variationer i förbrukning som förekommer i verksamheten av andra skäl, t ex varierande temperaturförhållanden mellan olika år.

De planerade förändringarnas förenlighet med gällande detaljplan

Höjningen av deponin och uppförande av vissa anläggningsdelar på södra delen av bolagets verksamhetsområde är inte förenliga med gällande detaljplan för området. En process för att ändra detaljplanen har därför påbörjats. Planerade förändringar är förenliga med det förslag till förändring av detaljplanen som kommunen upprättat.

Kumla kommun har enligt översiktsplaneringen inte några andra planer för marken där bolagets anläggning ligger än fortsatt industriverksamhet. De förändringar som bolaget planerar kommer inte att påverka möjligheterna att genomföra vare sig den befintliga eller den framtida översiktsplanen och förändringen bör enligt bolagets uppfattning vara förenlig med kommunens översiktsplanering.

Sammanfattningsvis bedömer bolaget att både den nuvarande och den planerade verksamheten är förenlig med de miljömål som upprättats för olika nivåer i samhället.

INKOMNA YTTRANDEN

Fiskeriverket

Fiskeriverkets synpunkter

Fiskeriverket gör bedömningen att ansökt verksamhet har en påverkan på allmänt fiskeintresse bland annat genom utsläpp av näringsämnen, metaller, organiska föreningar samt ändrade flödesförhållanden. Graden av påverkan är dock svår att bedöma utifrån att sökanden avser att öka deponikapaciteten samtidigt som nya reningsanläggningar installeras. Detta gör att Fiskeriverket anser att sökanden dels bör inkomma med kompletterande uppgifter om hur angivna riktvärden i villkor 23 och övrigt förekommande föroreningar som analyseras förhåller sig till gällande normer och gränsvärden. Fiskeriverket anser vidare, utifrån tillsänt underlag, att villkor 23 bör gälla under en provotid och fastställas efter att reningsanläggningarna installerats och trimmats in. Villkor för pH bör begränsas till pH 6,5 - 8,5.

När det gäller kontroll av verksamhetens påverkan på fisk i berörda recipienter föreslår Fiskeriverket att Sökanden genomför en ny fiskhälsoundersökning innan ansökta förändringar vidtas och sedan gör en uppföljande undersökning när ansökta förändringar är vidtagna. Utifrån resultat från dessa undersökningar kan man sedan gå vidare och diskutera hur ofta som kontroll av fiskens hälsa lämpligen bör genomföras. Samråd sker här lämpligen med såväl tillsynsmyndigheten som Fiskeriverket.

Fiskeriverket ser positivt på bland annat sökandens förslag att installera en ny vattenreningsanläggning och lakningsanläggning vilket på sikt kan bidra till att minska belastningen på intilliggande vattenområden.

Fiskeriverkets bedömning

Allmänt vattenutsläpp

Fiskeriverket gör bedömningen att ansökt verksamhet har en påverkan på allmänt fiskeintresse bland annat genom utsläpp av näringsämnen, metaller, organiska föreningar samt ändrade flödesförhållanden. Verksamhetens påverkan på allmänt fiskeintresse sker främst genom utsläpp till vatten i form av kyl- och takvatten samt

avloppsvatten som renats i sökandens interna avloppsreningsverk. Vidare sker en indirekt påverkan genom att verksamheten förorenar mark vid hanteringen av farligt avfall som riskerar att förorena intilliggande ytvatten. Verksamheten förbrukar även resurser i form av t ex. vattenuttag.

Det framkommer vidare i tillsända handlingar att till vattenreningsverket leds dagvatten från hela verksamhetsområdet. Från vattenreningsverket släpps behandlat vatten till recipienten. Renat takvatten och vissa rena vatten från processen leds direkt till recipienten. Till recipienten släpps även vatten från invallningar om föroreningshalten i vattnet understiger de halter som gäller som månadsmedelvärden för utsläppet från vattenreningsverket. Utgående vatten provtas kontinuerligt med automatiskt flödesstyrd provtagare och samlingsprov analys varje vecka. Recipienter som påverkas är inledningsvis ett dike vilket leds vidare in i Söderhavet och härifrån ut i Frommestabäcken.

Villkor 23

Fiskeriverket önskar att sökanden kompletterar handlingarna med uppgifter om hur angivna riktvärden i villkor 23 och övrigt förekommande föroreningar som analyseras förhåller sig till gällande normer och gränsvärden.

Fiskeriverket saknar en bedömning av om de halter av föroreningar som släpps ut i recipienten är i nivåer som kan orsaka negativa effekter på fisk och andra akvatiska organismer. Ett sätt att klargöra detta är att relatera halterna till gällande normer och gränsvärden, se referenstips* nedan. Ett annat sätt är att relatera till kända toxikologiska effektgränser för olika ämnen/föreningar i fisk, alger och kräftdjur är t ex. LC50, NOEC, PNEC osv.

*Referenstips för normer och gränsvärden: Naturvårdsverket rapport 5801 Övervakning av prioriterade ämnen listade i ramdirektivet för vatten. Naturvårdsverket rapport 5799 Förslag till gränsvärden för särskilda förorenande ämnen. FVL rapport B 1891 Bedömning av miljögifts påverkan i vattenmiljön samordnad metodutveckling. Förordning (2001:554) om miljö kvalitetsnormer för fisk och musselvatten.

När det gäller föreslaget riktvärde för pH önskar Fiskeriverket framföra följande synpunkter. Nivån på hur lågt respektive högt pH som fisk och andra akvatiska organismer klarar av att exponeras för varierar mellan arter och beror vidare av riskerna med ett ökat utläckage av t.ex. metaller. Fiskeriverket bedömer med beaktande av brett spektrum av arter och livsstadier (rom, yngel, vuxen fisk) att pH ej bör sjunka under pH 6.5 och ej stiga över 8,5. Detta i syfte att minska risken för skadepåverkningar.

Kontrollprogram - Effekt uppföljning miljögifter

Sökanden uppger att fisk infångad i Söderhavet (påverkad recipient) och Hjälmarén (referenssjö) har analyserats på organiska föreningar och tungmetaller åren 1992, 1997, 2002 och 2003. Beslut om fortsatta provtagningar har ännu inte fattats. Sökanden föreslår att om ytterligare provtagningar ska genomföras bör dessa omfatta analys av tungmetaller och organiska föreningar på muskel och leverprover samt EROD analys och fiskens morfologi.

Fiskeriverket bedömer utifrån tillsänt underlag att vid nya upprepade undersökningar bör en annan sjö användas som referens än Hjälmarén. Stationen vid Hjälmarén kan möjligen användas som gradientstation. Förslagsvis bör man finna en sjö uppströms som klassas som relativt opåverkad av mänsklig aktivitet. En ökning av mängden mottaget avfall tillsammans med ökad mängd utgående vatten kan resultera i ökade utsläpp till recipienten.

Fiskeriverket föreslår därmed att sökanden genomför en ny fiskhälsundersökning innan ansökta förändringar vidtas och sedan gör en uppföljande undersökning när ansökta förändringar är vidtagna. Utifrån resultat från dessa undersökningar kan man sedan gå vidare och diskutera hur ofta som kontroll av fiskens hälsa lämpligen bör genomföras och om vidtagna åtgärder är av tillräcklig omfattning. Samråd sker lämpligen med såväl tillsynsmyndigheten som Fiskeriverket.

Sedan bolaget bemött fiskeriverkets yttrande har fiskeriverket ändrat sin talan enligt följande:

Villkor 23

Fiskeriverkets bedömning, att utsläpp till vatten bör föreskrivas under en provotid, baseras på att föreslagna villkors nivåer för bland annat metaller riskerar att påverka vattenmiljön och därigenom fisk och andra akvatiska organismer. Fiskeriverket bedömer vidare att även andra ämnen, än hitintills föreslagna, eventuellt bör föreskrivas i villkor som t.ex. organiska ämnen.

Om man ser på bolagets redogörelse över beräknade teoretiska halter och medelhalt i recipienten (nedströms verksamheten) finns en risk att miljö kvalitetsnormer och gränsvärden för framförallt för kadmium och zink överskrids (se tabell nedan). Både kadmium och zink kan orsaka effekter på fisk och andra akvatiska organismer. Metallbelastningar allmänt kan förorsaka ryggsador, nedsatt immunförsvar, sämre tillväxt och reproduktionsstörningar, störningar i gälsystemet, morfologiska förändringar m.m.

Villkorsförslag	Bolagets förslag villkor	Bolaget beräknad teoretiskt halt $\mu\text{g/l}$	Bolaget, medelhalt nedströms	MKN ytvatten <EQS>*	Förslag till gränsvärden "
Bly	0,1 mg/l	2,35 $\mu\text{g/l}$	2,35 $\mu\text{g/l}$	7,2 $\mu\text{g/l}$	X
Kadmium	0,05 mg/l	0,93	0,07 $\mu\text{g/l}$	0,08-0,25 $\mu\text{g/l}$ **	X
Koppar	0,1 mg/l	1,73 $\mu\text{g/l}$	1,95 $\mu\text{g/l}$	X	4 $\mu\text{g/l}$
Krom	0,1	0,71 $\mu\text{g/l}$	0,10 $\mu\text{g/l}$	X	3 $\mu\text{g/l}$
Kviksilver	5 $\mu\text{g/l}$			0,05 $\mu\text{g/l}$	X
Nickel	0,5 mg/l	8,37 $\mu\text{g/l}$	14,8 $\mu\text{g/l}$	20 $\mu\text{g/l}$	X
Zink	0,5 mg/l	10 $\mu\text{g/l}$	8,6 $\mu\text{g/l}$	X	3-8 $\mu\text{g/l}$ **
TOC	75 mg/l			X	X
CNfri	0,1 mg/l			X	X
Bor	ej föreslagit villkor	44 $\mu\text{g/l}$	0,08 $\mu\text{g/l}$	X	X
Klonder	ej föreslagit villkor	30 mg/l	32,5 mg/l	X	X
Molybden	ej föreslagit villkor	4,49 mg/l	10,9 $\mu\text{g/l}$	X	X

* Miljö kvalitetsnormer prioriterade ämnen och vissa andra förorenande ämnen, Direktiv 2008/105/EG om miljö kvalitetsnormer inom vattenpolitikens område.

** Förslag till gränsvärden för särskilda förorenande ämnen, rapport 5799 april 2008 Naturvårdsverket.

*** Beror av vattnets hårdhet.

Fiskeriverket föreslår att bolaget, under en provotid, genom analyser av utgående vatten, klargör vilka ämnen och faktiska halter (ej beräknade) som kommer att släppas ut från verksamheten efter att reningsanläggningen är installerad och intrimmad. Resultaten från utredningen ska ligga till grund för förslag på villkor för utsläpp till vatten.

Kontroll - Fiskhälsundersökning

Utifrån bolagets bemötande motsätter sig inte Fiskeriverket att fiskundersökning utförd 2003 utgör ett tillräckligt underlag.

Fiskeriverket föreslår dock som alternativ till fiskhälsundersökning i recipienten att bolaget ska genomföra en biologisk och kemisk karakterisering på det utgående avloppsvattnet. Karakterisering gör det möjligt att utskilja bolagets påverkan på fisk och andra akvatiska organismer från övriga verksamheter i området. Karakteriseringen genomförs lämpligen när reningsanläggningen installerats och trimmats in.

Den biologiska och kemiska karakteriseringen föreskrivs förslagsvis i villkor alternativt genomförs inom ramen för egenkontrollen. Fiskeriverket motsätter sig inte något av alternativen utan överlämnar till Miljödomstolen för avgörande.

Samråd bör, oavsett, ske med Länsstyrelsen samt Fiskeriverket

Syftet med den biologiska och kemiska karakteriseringen är att kontrollera att utsläppen från verksamheten till den akvatiska miljön inte förorsakar en toxisk påverkan på fisk, kräftdjur eller alger.

Om ekotoxikologiska effekter påvisas på fisk, kräftdjur eller alger är nästa steg att klargöra vilka ytterligare åtgärder som är tekniskt och ekonomiskt möjliga att vidta. Detta i syfte att minska verksamhetens utsläpp till vattenmiljön och därigenom påverkan på fisk och andra akvatiska organismer.

Länsstyrelsen

Utökad deponeringskapacitet

Bolaget har för avsikt att utöka deponeringskapaciteten från 1 725 000 m³ till 2 162 000 m³ på redan tillståndsgiven deponi. Länsstyrelsen är positiv till denna ökning av kapaciteten på redan ianspråktagen mark, då det innebär att annan mark inte behöver tas i anspråk förrän 2033. Länsstyrelsen bedömer att de nya formuleringarna för villkor 16 och 19 är relevanta och rimliga.

Länsstyrelsen anser att formen för bolagets ekonomiska säkerhet för deponin ska ses över. Bolaget har idag moderbolagsborgen som säkerhet för de kostnader som kan uppkomma vid efterbehandling och kontroll av deponin. Denna säkerhetsform har inte godkänts av Miljööverdomstolen bland annat i mål M 617-08 som gällde Boliden Minerals deponi. Miljööverdomstolen konstaterade i denna dom att för att bedöma om en moderbolagsborgen är en betryggande form av säkerhet så måste en kontinuerlig prövning av moderbolagets betalningsförmåga göras.

Miljööverdomstolen menar att en sådan prövning är det inte rimligt att tillståndsmyndigheten gör. Länsstyrelsen anser att säkerheten ska ställas som bankgaranti eller liknande.

Ny vattenreningsanläggning

Den nya vattenreningsanläggningen ska kunna ta emot både avfallsvatten som tas emot för behandling och komplettera den befintliga vattenreningen för att behandla vatten som uppkommer inom anläggningen. Bolaget har idag utsläppsvillkor för metaller, TOC, cyanid, pH och konduktivitet. Länsstyrelsen anser att även riktvärde för ytterligare organiska parametrar ska finnas med. TOC är ett trubbigt mått på organiska ämnen i ett vatten. De avfallsvatten som kommer att behandlas i den nya anläggningen är troligen förorenade med olika organiska ämnen. Renat vatten från den nya anläggningen bör beläggas med villkor även med parametrar för organiska ämnen. Länsstyrelsen yrkar på ett villkor som reglerar oljeindex för vatten som behandlats i den nya anläggningen. Halten ska understiga 10 mg/l som riktvärde månadsmedelvärde.

Anläggning för lakning

Den planerade lakningsanläggningen syftar till att laka ut lättlösliga ämnen ur främst askor. Detta för att de ska bli så stabila att de klarar kriterierna för deponeering. Länsstyrelsen ser positivt på bolagets försök att behandla detta avfall lokalt. Länsstyrelsen tillstyrker bolagets yrkande att få en provotid för att kunna utreda vilka utsläpp som förekommer. Eventuella ytterligare villkor för att reglera denna del kan fastslås i samband med att denna utredning lämnas in till miljödomstolen.

Utbyggnad av inmatningsbunkern och nya förbehandlingsmöjligheter

Länsstyrelsen delar bolagets bedömning att en utbyggnad av inmatningsbunkern minskar behovet av att avfall ska lagras på området. Detta minskar risken för bränder och skadedjur. Brand i avfallshögar har förekommit. Möjligheten att ta hand om en sådan brand och minska miljöpåverkan från en sådan bedöms vara större om den sker i bunkerutrymmet.

Bolaget avser även att uppföra en ***malningsanläggning för animaliskt avfall***.

Liknande verksamhet har erfarenhetsmässigt givit upphov till besvärande lukt. Det är viktigt att bolaget vid projektering och uppförande av en malningsanläggning tillser att framtida luktproblem minimeras. Bolaget har sedan tidigare ett villkor som reglerar lukt. Länsstyrelsen ser dock att det är problem att följa upp denna typ av villkor då lukt ofta inbegriper en subjektiv bedömning. Länsstyrelsen anser att det kan finnas behov av ytterligare reglering av denna verksamhet om luktproblem uppstår och önskar att denna möjlighet delegeras till tillsynsmyndigheten.

Termisk avdrivning

Länsstyrelsen har inga synpunkter angående behandling av avfall med termisk avdrivning.

Mottagningsstation för avfall

Länsstyrelsen har inga synpunkter angående uppförandet av en mottagningsstation för avfall.

Jordbruksverket

Anläggning för malning och krossning av animaliska biprodukter definieras enligt Europaparlamentets och rådets förordning av den 3 oktober 2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel, som ett hanteringsställe. Sådana anläggningar ska godkännas av Jordbruksverket som hanteringsställe innan animaliska produkter får krossas och malas. Ansökan om godkännande som hanteringsställe ska lämnas in till Jordbruksverket när anläggningen är färdigbyggd.

Övriga upplysningar

Förordning (EG) nr 1774/2002 kommer från den 4 mars 2011 att ersättas av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel.

BOLAGETS BEMÖTANDE

Yttranden har inkommit från Naturvårdsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Fiskeriverket, Länsstyrelsen Örebro län, Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Kumla kommun och Jordbruksverket. Huvuddelen av yttrandena innehåller inga direkta synpunkter på bolagets ansökan.

Fiskeriverkets yttrande

Fiskeriverket gör bedömningen att ansökt verksamhet har en påverkan på allmänt fiskeintresse bland annat genom utsläpp av näringsämnen, metaller, organiska föreningar samt ändrade flödesförhållanden. Graden av påverkan är dock svår att bedöma utifrån att sökanden avser att öka deponikapaciteten samtidigt som nya reningsanläggningar installeras. Detta gör att Fiskeriverket anser att sökanden dels bör inkomma med kompletterande uppgifter om hur angivna riktvärden i villkor 23 och övrigt förekommande föroreningar som analyseras förhåller sig till gällande normer och gränsvärden.

Bolaget hänvisar till motiveringen av det föreslagna villkoret i ansökan, och till miljökonsekvensbeskrivningen där verksamhetens möjliga påverkan på vattenförhållandena redovisas relativt ingående. Av denna redovisning framgår att bolagets verksamhet inte har någon direkt påverkan på vattenförhållandena när det gäller vare sig näringsämnen, flera olika metaller eller när det gäller flödesförhållandena. Organiska föreningar analyseras inte i recipienten. Däremot analyseras halten COD_{Mn}, denna halt är högre uppströms Kvarntorpsområdet än nedströms, vilket inte indikerar något omfattande tillskott av syrenedbrytande ämnen från t.ex. bolagets verksamhet. När det gäller den planerade verksamhetens

påverkan på flödesförhållandena framgår det av miljökonsekvensbeskrivningen att de naturliga nederbördsrelaterade variationerna i flöden är mycket större än de som bolagets förändrade verksamhet kan komma orsaka.

Villkor 23 bör gälla under en provotid och fastställas efter att reningsanläggningarna installerats och trimmats in.

Bolaget motsätter sig inte en provotid när det gäller införandet av kompletterande vattenrening om Miljödomstolen anser att detta är nödvändigt.

Villkor för pH bör begränsas till pH 6,5 - 8,5.

Enligt gällande villkor är pH-värdet i utgående vatten begränsat till intervallet 5,0 - 8,5. Bolaget motsätter sig inte den begränsning som Fiskeriverket yrkar.

En ny fiskhälsoundersökning ska genomföras innan ansökta förändringar vidtas. En uppföljande undersökning ska göras när ansökta förändringar är vidtagna. Resultatet av dessa undersökningar ska ligga till grund för diskussioner med Länsstyrelsen och Fiskeriverket om hur ofta kontroll av fiskars hälsa ska genomföras.

Bolagets bemötande: Den fiskundersökning som genomfördes 2003, och som bifogats miljökonsekvensbeskrivningen, har utförts när bolagets nuvarande verksamhet pågått. Enligt bolagets uppfattning är denna undersökning tillräcklig som underlag för att beskriva statusen hos fiskar i Söderhavet för närvarande. Däremot är det såvitt bolaget känner till inte självklart att relatera viss storlek av utsläpp av vissa ämnen, eller vissa ämnens förekomst i vatten, till förekomsten av dessa ämnen i fiskar och dess påverkan på fiskars hälsa. Bolaget är givetvis öppen för att utföra ytterligare undersökningar på fiskar, liksom att utföra annan uppföljning av den påverkan på människors hälsa och miljön som verksamheten kan ha. Bolaget ställer sig dock frågande till hur resultatet av ytterligare undersökningar ska kunna användas som underlag för att bedöma hur just bolagets verksamhet påverkar fisken i Söderhavet, dels på grund av ovan nämnda svårigheter, dels eftersom denna reci-

pient också tar emot vatten från övriga Kvarntorpsområdet och från områden som avvattnas till Söderhavet via Södra Ulfstorpsbäcken. Bolaget anser att frågan om att utföra ytterligare undersökningar bör kunna lösas genom diskussioner mellan bolaget och tillsynsmyndigheten, men motsätter sig naturligtvis inte att Fiskeriverkets expertkunskaper tillvaratas i dessa diskussioner.

Länsstyrelsens yttrande

Länsstyrelsen anser att säkerheten ska ställas som bankgaranti eller liknande.

Bolaget förordar att säkerheten även i fortsättningen ska ställas i den form som anges i gällande villkor och anser inte att det förändrade underlaget för att beräkna säkerhetens storlek är skäl att förändra typen av säkerhet.

Länsstyrelsen yrkar på ett villkor som reglerar oljeindex för vatten som behandlats i den nya anläggningen. Halten ska understiga 10 mg/l som riktvärde månadsmedelvärde.

Bolaget motsätter sig inte Länsstyrelsens yrkande.

Eventuella ytterligare villkor för att reglera lukt från lakningsanläggningen kan fastslås i samband med att provotidsutredning lämnas in till miljödomstolen.

Bolaget motsätter sig inte Länsstyrelsens yrkande.

Länsstyrelsen anser att det kan finnas behov av att ytterligare föreskriva krav om att avhjälpa eventuella luktproblem från den planerade malningsanläggningen för animaliskt avfall och önskar att denna möjlighet delegeras till tillsynsmyndigheten.

Bolaget motsätter sig inte Länsstyrelsens yrkande.

DOMSKÄL**Miljökonsekvensbeskrivning**

Miljödomstolen anser att den redovisade miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller de krav som kan ställas med stöd av 6 kap miljöbalken med avseende på såväl farande som innehåll. Miljökonsekvensbeskrivningen ska därför godkännas.

Tillstånd

Bolaget ansöker om tillstånd enligt 9 kap. 6 § miljöbalken (1998:808) till mottagning av ytterligare avfall på deponin, uppförande och drift av ytterligare anläggningar för mottagning och behandling av avfall och vattenreningsanläggning för utveckling av verksamheten enligt gällande tillstånd till miljöfarlig verksamhet vid bolagets anläggning inom fastigheten Norrortorp 5:3, Kumla kommun.

Ansökan omfattar följande förändringar:

- Utökning av deponikapaciteten genom att öka höjden på deponin.
- Uppförande av nya metoder för behandling av förorenande vatten.
- Uppförande av anläggning för lakning av utlakningsbara ämnen från bl.a. avfall som ska deponeras.
- Utbyggnad av inmatningsbunker med nya förbehandlingsmöjligheter till förbränningsanläggningen WTE2.
- Uppförande av termisk avdrivare.
- Uppförande av mottagningsstation för avfall.

Miljödomstolen konstaterar att de ansökta förändringarna medför bl. a.

- ökad flexibilitet för behandling av avfall,
- viss ökning av de avfallslag som kan behandlas vid anläggningen,
- ökade möjligheter att inom den egna anläggningen kunna deponera även avfallsaskor och andra avfall som kan återvinnas eller deponeras efter lakning
- förbättrad vattenrening
- ökad volym på redan tillståndsgiven deponi.

Miljödomstolen bedömer liksom bolaget att samtliga ovan ansökta anläggningar kan utformas så att de medför endast begränsad ytterligare miljöpåverkan.

Miljödomstolen gör liksom bolaget och länsstyrelsen bedömningen att de planerade förändringarna av verksamheten inte kräver en ny prövning av den samlade verksamheten utan att ansökan kan hanteras som ett ändringstillstånd.

Fiskeriverket ser positivt på bland annat sökandens förslag att installera en ny vattenreningsanläggning och lakningsanläggning, vilket på sikt kan bidra till att minska belastningen på intilliggande vattenområden.

Fiskeriverket har bl.a. efterlyst data beträffande toxicitet för det vatten som avleds. Fiskeriverket har inledningsvis föreslagit att sökanden ska genomföra en ny fiskhälsoundersökning innan ansökta förändringar vidtas och sedan göra en uppföljande undersökning när ansökta förändringar är genomförda. Utifrån resultatet från dessa undersökningar kan man sedan gå vidare och diskutera hur ofta som kontroll av fiskens hälsa lämpligen bör genomföras och om vidtagna åtgärder är av tillräcklig omfattning. Samråd sker lämpligen med såväl tillsynsmyndigheten som Fiskeriverket.

Det underlag beträffande toxicitet som Fiskeriverket efterlyst föreligger inte. Bolaget anser att den fiskundersökning som genomfördes år 2003 med i stort sett nuvarande verksamhet är tillräcklig för denna prövning. Ytterligare undersökningar av fiskhälsan i recipienten anser bolaget bör genomföras gemensamt för de verksamhetsutövare i Kvarntorp som har utsläpp till recipienten.

Fiskeriverket har i sitt senaste yttrande som alternativ till fiskundersökningar föreslagit bl. a. att, under en provotid efter det att den nya vattenreningsanläggningen tagits i drift, få genomföra vattenbiologisk och kemisk karaktärisering av det avloppsvatten som släpps ut från anläggningen.

Miljödomstolen konstaterar därvid att Fiskeriverket frångått sitt krav att, innan tillstånd meddelas för nu ansökta verksamheter, undersökningar genomförs i recipienten

Ingen av de övriga remissmyndigheterna har bestritt att tillstånd meddelas för de ansökta ändringarna.

Under förutsättning att erforderliga försiktighetsåtgärder iakttas har miljödomstolen från miljösynpunkt inte några invändningar mot de ansökta förändringarna.

När det gäller ökningen av mängden avfall till deponin genom höjningen av desamma konstaterar miljödomstolen att detaljplanen måste ändras.

Läget i den frågan är för närvarande att förslag som överensstämmer med bolagets önskemål har upprättats av kommunen, men ännu inte antagits. Tillståndet måste därför villkoras så att det inte står i strid med detaljplanen. Detta gäller särskilt den nya utformningen av deponin med den ökade maximala höjden. Även för den nya vattenreningsanläggningen har bolaget initierat en detaljplaneändring. Mindre avvikelser från gällande plan kan dock godtas.

Miljödomstolen bedömer således att tillstånd kan lämnas till de ansökta ändringarna av tillståndet, dock under förutsättning att den initierade detaljplaneändringen blivit gällande.

Bolaget avser att inledningsvis behandla askor i lakningsanläggningen. Som bolaget föreslagit bör lakning av andra avfall än askor föregås av en anmälan till tillsynsmyndigheten med beskrivning av process och skyddsåtgärder. Tillståndet i den delen bör omfatta ansökta 30 000 ton avfall per år och inledningsvis begränsas till askor och rökgasreningsprodukter. Först efter anmälan till tillsynsmyndigheten får ytterligare avfallslag behandlas i anläggningen.

Tid för idrifttagning av ansökta anläggningar

Bolaget har för de anläggningar som ska uppföras yrkat en idrifttagningstid om fem år, vilket inte ifrågasatts av remissmyndigheterna. Miljödomstolen anser att yrkandet kan godtas.

Skyddsåtgärder för de tillkommande verksamheterna

I samband med lakning av askor mm kan bl. a. ammoniak, svavelväte eller andra gaser bildas och i vissa fall ge upphov till luktstörningar. Bolaget föreslår att frågan om skyddsåtgärder och villkor för utsläpp till luft från lakningsanläggningen samt de andra skyddsåtgärder som kan behövas utreds under en provotid om ett år, räknat från det att anläggningen tagits i drift. Utredningen ska genomföras i samråd med tillsynsmyndigheten.

Miljödomstolen tillstyrker liksom remissmyndigheterna den föreslagna utredningen.

Från hantering av animaliska avfall kan luktstörningar uppstå. Tillsynsmyndigheten bör bemyndigas föreskriva åtgärder för förebyggande av luktstörningar från den verksamheten.

I den tillkommande vattenreningsanläggningen anser bolaget att det i vissa fall kan uppkomma luktstörningar. Även i detta fall bör tillsynsmyndigheten bemyndigas föreskriva åtgärder.

Fiskeriverket har yrkat att frågan om utsläpp till vatten först ska avgöras efter en provotid till dess den nya vattenreningsanläggningen trimmats in. Bolaget motsätter sig inte ett provotidsförordnande om miljödomstolen anser detta nödvändigt.

Vidare anser Fiskeriverket att pH-intervallet i villkor 23 för det till recipienten avledda vattnet bör ändras från pH 5,0 – 8,5 till pH 6,5 – 8,5, vilket bolaget godtagit.

Bolaget har vidare godtagit länsstyrelsens förslag att villkor 23 kompletteras med en begränsning av utsläppet av olja mätt som oljeindex till högst 10 mg/l som riktvärde och månadsmedelvärde.

Miljödomstolen konstaterar att bolaget i den nya vattenreningsanläggningen bl. a kommer att behandla en del tillkommande processvatten som nu förbränns eller indunstas respektive vatten från lakningsanläggningen. Emellertid kommer den nya vattenbehandlingsanläggningen, jämfört med den nuvarande, att vara mer flexibel samt även kunna minska processvattnets innehåll av organiska ämnen.

Fiskeriverket har yrkat att frågan om utsläpp till vatten skjuts upp i avvaktan på de ytterligare undersökningar av utsläppet som kan komma att ske under tiden fram till dess den nya vattenreningsanläggningen varit i drift ett år.

Bolaget motsätter sig de ytterligare undersökningar Fiskeriverket yrkat. Anledningen till detta är främst att det inte föreligger några naturliga vattendrag uppströms bolagets verksamhet. Området där består främst av gruvhål från tidigare verksamhet, varför det från fisksynpunkt redan är påverkat. Bolaget har redovisat verkliga utsläpp och inte som Fiskeriverket anført beräknade utsläpp. Fiskeriverket har anført att det finns risk för att miljö kvalitetsnormen för kadmium respektive zink kan överskridas. Bolaget har vid huvudförhandlingen redovisat att halten kadmium i recipienten inte synes öka efter bolagets utsläpp. Kadmiumhalten i utsläppet från bolagets anläggning ligger mestadels under detektionsgränsen 0,02 mg/l men att det även i dessa fall rapporteras som 0,01 mg/l. Bolaget bestrider således att frågan om utsläpp till vatten sätts på provotid.

Miljödomstolen bedömer att det i detta fall inte är nödvändigt att, tills dess den nya vattenreningsanläggningen trimmats in och utsläppsdata från den föreligger, skjuta upp frågan om utsläpp till vatten för ytterligare utredning.

Ändring av villkor 23

Miljödomstolen anser att nuvarande villkor 23 med den komplettering med olje-index respektive ändring av pH-intervallet som parterna enats om ska gälla för utsläpp både från den befintliga- och den nya vattenreningsanläggningen.

Ändring av villkor 16

Miljödomstolen godtar liksom länsstyrelsen bolagets föreslagna ändringar av villkor 16.

Ändring av villkor 19

Bolaget har konstaterat att den kostnad som bolaget redovisade vid provningen år 2003 för efterbehandling (EBk), 28 Mkr, var högre än den nu beräknade kostnaden, 13,92 Mkr. Sluttäckningskostnaden (S) har bolaget nu beräknat till 245 kr/m², vilket är lägre än bolagets beräkning år 2003, 734 kr/m². Bolaget föreslår nu att de nya kostnaderna för EBk och S ersätter tidigare värdena för EBk och S i villkor 19.

Miljödomstolen konstaterar att länsstyrelsen har godtagit bolagets föreslagna ändringar av villkor 19.

Även miljödomstolen anser att de föreslagna ändringarna av villkoret kan godtas. Eftersom de nya kostnadsuppgifterna för sluttäckning respektive efterbehandling av deponin utgör kostnader år 2010 bör den framtida uppräknings utgå från KPI i oktober 2010 och inte, som i det ursprungliga villkoret, från oktober 2003.

Länsstyrelsen har därutöver yrkat att den nuvarande säkerheten för deponin i form av moderbolagsborgen ska ersättas med bankgaranti, vilket bolaget motsätter sig. Länsstyrelsen hänvisar till bl. a. en dom från Miljööverdomstolen 2008-11-24, i vilken Bolidens moderbolagsborgen inte godtogs utan bankgaranti föreskrevs. Domen är överklagad till Högsta domstolen, som ännu inte avgjort målet (M 617-08).

Miljödomstolen finner inte tillräckliga skäl föreligga att ändra typen av säkerhet för deponin.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 425).

Överklagande ställt till Miljööverdomstolen ska ha inkommit till Nacka tingsrätt, miljödomstolen, senast den 10 februari 2011.

Carl-Axel Tidblom

Margaretha Bengtsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Carl-Axel Tidblom, ordförande, och miljørådet Margaretha Bengtsson samt de sakkunniga ledamöterna Hedvig Froste och Carl-Johan Alfthan.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I MILJÖMÅL

Den som vill överklaga miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Svea Hovrätt, Miljööverdomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till miljödomstolen och det måste ha kommit in till miljödomstolen **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Miljööverdomstolen meddelar **prövningstillstånd**. Miljööverdomstolen lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av miljödomstolens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende miljödomstolens dom enligt klagandens mening är oriktig,
5. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Om klaganden anlitar ombud ska ombudet sända in fullmakt i original samt uppgive namn, adress och telefonnummer.

Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad.

Ytterligare upplysningar lämnas av miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Anvisning för överklagande

Den som vill överklaga Mark- och miljööverdomstolens slutliga beslut eller dom ska göra detta skriftligen. Skrivelsen ska skickas eller lämnas till Mark- och miljööverdomstolen, Svea hovrätt. Överklagandet prövas av Högsta domstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Mark- och miljööverdomstolen inom fyra veckor från avgörandets datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i avgörandet.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta domstolen fordras att prövningstillstånd meddelas. Högsta domstolen lämnar prövningstillstånd om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvilla förekommit eller att målets utgång i Mark- och miljööverdomstolen uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står Mark- och miljööverdomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta dom-

stolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. det avgörande som överklagas med angivande av Mark- och miljööverdomstolens avdelning samt datum för avgörandet och målnummer,
2. i vilken del överklagandet överklagas och den ändring i avgörandet som yrkas,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende Mark- och miljödomstolens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Ytterligare upplysningar lämnas av Mark- och miljööverdomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av avgörandet

Förenklad delgivning kan komma att användas i överinstans.

Ytterligare information finns att läsa på www.domstol.se